

DEBRECZEN

NAGY HARCOK ÉSZAKAFRIKÁBAN

Tobruktól délre elesett egy sivatagi erőd — A bekerített brit csapatok kitorési kísérletei meghiúsultak

Német légi- és tengeri erők eredményes támadása a Földközi-tengeren hadihajókkal biztosított brit hajókaraván ellen

Észak-Afrikában döntő jelentőségű hadműveletek fejlődnek ki. Német katonai körökben a beérkezett jelentések alapján megállapítják, hogy a Marmarikában Tobruktól nyugatra vívott csata a tengelyhatalmak javára dönt el. Az úgynevezett Gazala állásban lévő angol és délafrikai csapatokat elvágják. A harcok állását a bekerített angolok meghiúsult és veszteségteljes átörési kísérletei jellemzik. A tengelyhatalmak az arcvonal kihasználásával új kedvező állásokból a tengerparton keleti irányba támadásra indultak és gyors támadásokkal elfoglaltak ellenes sivatagi erődöket. A védekezés szívós és véres volt. A harcok gyorsak és sikeresek voltak. A tengelyhatalmak új hadállása megrövidítette az utánpótlásukat. Ennek egyszerű megsemmisítését még a térről a sivatagban történt nehéz előretörés alatt az ellenség részéről is elismerik. Másfelől az utánpótlás kérdése egyike a legnehezebb problémáknak, amellyel az angoloknak meg kell küzdeniük. Nemcsak az Alexandriából való nagy távolság és nemcsak a hajókaravánok szétzúzása jelent ezen a területen szomorú hírt az angolok számára. A tengelyhatalmak győzelmes előrenyomulása megsemmisítette az angolok nagy farsággal felépített szervezetét. Ennek a körülménynek, tekintettel az angoloknak páncélkoszokban elszennvedett rendkívül nagy veszteségére, messze nem jelentősége van. Nagy ellenséges kötelékeket nemcsak legyőztek, hanem megsemmisítettek és szétzúztak olyan mértékben, hogy azt még egyik részről sem tudták eddig végleg felbecsülni.

A „Corriere della Sera” rendkívül jelentős szerint eddig hat hadosztályt kerítették be a tengelycsapatok Acroma mellett. Ugyanakkor Tobruknál másik két hadosztályt vágta el a hadsereg.

Mint a Stefani iroda jelenti, az angol félhivatalos hírszolgálat az észak-afrikai eseményeket magyarra fordító összefoglalójában a következőket mondja:

„Tagadhatatlan, hogy Líbiában a helyzet a legutóbbi hetekben nagyon megnehezült. A csata első szakaszában Auchinleck tábornoknak Churchill miniszterelnökhöz küldött rendkívül bizakodó hangú távirata után Londonban azt remélték, hogy a tengelyhatalmak csapatai a csatában elszennvedett súlyos veszteségek miatt kénytelenek lesznek visszavonulni eredeti állásaikba. Egyes megfigyelők egyenesen arra gondoltak, hogy a 8. hadsereg felhasználja a kiálló alkalmat egy hatalmas ellentámadásra és kiveri Kirenaiából az olasz és német csapatokat. A líbiai háború azonban idáig esupa meglepetést hozott és a meglepetések sorozata most sem szakad meg. A tengelycsapatok folytatják támadásukat, ha nem is olyan kiter-

jedt vonalon, mint eddig, de annál tömegesebben. Tizenhat napig tartó ádáz harcok után König brit tábornok katonái végül is kénytelenek voltak meghátrálni.”

Az északafrikai további hadműveletek illetőleg római katonai helyről közlik, hogy a hadműveletek szakadatlanul folynak ugyan de jövőben mégis számolni kell az időjárás okozta nehézségekkel. A front számos részéről máris homokviharokat jelentenek és várható, hogy pár héten belül beáll a rekkenő afrikai nyár, amely erősen hátráltatja a hadműveleteket.

A degaulleista különítmény, amely önálló, zárt egységként vett részt a Bir Hacheim körüli harcokban, a német fogságban külön fogolytáborba kerül s bár a nemzetközi jog alapján más elbánásban lehetne részüket, tengelyhadvezetősége mégis hadifogolyként kezeli őket.

A FÖLDKÖZI-TENGEREN

az olasz repülők által aratott sikerek még inkább megnehezítik az afrikai brit erők utánpótlását.

Érdekes, hogy az olaszok e sikeres légi hadműveleteknél olyan taktikát alkalmaztak, amely hasonlít a japánok által a Prince of Wales és Repulse angol csatahajók ellen követett légi rohamhoz. Mialatt a bombázó repülőgépek közepes és nagyobb magasságból bombákat vetettek a brit hadi- és szállítóhajókra, az alatt a torpedóvető repülőgépekről egészen alacsonyan leereszkedve, torpedókat vetettek az ellenséges hajóegységekre.

Ugyancsak a Földközi-tengeren német légi erők szintén eredményt értek el, amennyiben négy ellenséges cirkáló és rombolót és hat kereskedelmi hajót elsüllyesztettek. Erről különjelentésben számol be a német főparancsnokság.

SIKORSKY TILTAKOZOTT AZ ANGOL-SZOVJET SZERÖDÉS ELLEN

Az angol-szovjet szerződés hullámai még mindig gyűrűznek. A „Popolo di Roma” rámutat arra, hogy az angol-szovjet szövetségi szerződésnek Eden tagadásával szemben is fennálló lítkos záradékai, amelyek a stratégiai biztonság ürügye alatt elismerik a szovjetnek azt a jogát, hogy megszállja a Kattegatot és a Dardanellákat és hogy Európa esendőrének szerepét töltsse be Német-országgal szemben, élénk felzúdulást és tiltakozást keltett az európai semleges és hadviselő országok körében.

Legfigyelemreméltóbb — írja a lap — az a tiltakozás, amelyet Sikorsky lengyel tábornok emelt. Sikorsky annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy az angol-szovjet szerződés feláldozza Lengyelországot Szovjet-Oroszország kedvéért. Sikorsky tiltakozását a legteljesebb hallgatással mel-

SERRANO SUNER

spanyol külügyminiszter Olaszországba érkezett, hogy találkozzék Ciano gróf olasz külügyminiszterrel. A livornói pályaudvaron Ciano gróf az állami hivatalok és a véderő képviselőivel együtt fogadta a spanyol külügyminisztert, akit a lakosság lelkesen ünnepelt.

MEGVÁLTOZOTT AZ AMERIKAI PROGRAM

Az „Associated Press” washingtoni jelentése szerint az amerikai haditengerészet vezetősége elhatározta, hogy félreleszi az új csatahajók építésének eddig tervét és minden erejével a légi haderő növelését igyekszik elérni. Brewster köztársasági szenátor kijelentette, hogy véleménye szerint for-

Német különjelentés a Földközi-tengeri sikerről

A német véderő főparancsnoksága közli a következő hadijelentést: A Földközi-tengeren a német légi haderő kötelékei és a német haditengerészeti egységei az olasz légi és tengeri haderőkkel együttműködve súlyos csapásokat mértek az angol hajóhadra és az ellenséges ellátási hajózásra. Azokon a már jelentett nagy olasz sikereken kívül, melyeket az Atlanti-óceánról jövő hajókaraván ellen értek el, szétzúztunk egy Alexandriából jövő és a hajóhad nagy erővel biztosított angol hajókaravánt.

Június 13—15 között a német légi és tengeri haderők négy cirkálót és rombolót, két őrhajót, összesen 56.000 tonnányi hat kereskedelmi hajót súly-

dulat fog bekövetkezni a haditengerészetnek a csatahajókról való felfogásában, mégpedig főleg a Korall-tengeren és a Midway körül lezajlott eseményekkel kapcsolatban.

VÉGET ÉRT

A WARDHAI ERTEKEZLET

Azad, a kongresszus elnöke, Nehru, a kongresszus vezére és Gandhi között, azt hiszik, hogy teljes megegyezés jött létre a három indiai vezér között az indiai angol és amerikai csapatok elleni lépések kérdésében. Az indiai nemzeti kongresszus munkabizottsága július 4-én Wardhában ül össze, hogy megbeszélje az Azad—Nehru—Gandhi értekezlet részleteit.

A delhi rádió jelentése szerint Sind tartományban eddig kétezer hindut tartóztattak le az angolok.

lyesztettek el. Azonkívül egy rombolót és nyolc kereskedelmi hajót torpedókkal eltaláltak. Bombákkal felgyújtották, vagy olyan súlyosan megrongálták, hogy elvesztésükkel számolni kell. További hat hadihajót és hat kereskedelmi hajót bomba- és torpedótalálatok értek. A hajókaraván biztosítására harcbavetett ellenséges vadászgépek közül 33 gépet légi harcban lelőttünk. Tíz német repülőgépet elvesztett. A hajókaraván maradványait visszavonulásra kényszerítettük. A sikerben nagy része van a Reschke sorhajóhadnagy parancsnoksága alatt álló búvárnaszádnak, amely elsüllyesztett egy angol cirkálót. (MTI.)

A szovjet elleni arcvonal

Kisebb harcok Szabasztopolnál — A Donec tulsó partján kiszélesítették a németek a hídfőállást

A német véderő főparancsnoksága közli:

A szabasztopoli erőd terepén hétfőn csak kisebb méretű harcok voltak. A légi haderő a déli öböl kikötőjében megsemmisített egy ellenséges rombolót. Charovtól keletre a Donec tulsó partján kiküzdött hídfőállást észak felé kiszélesítették. Egyébként a keleti haretér középső és északi szakaszán az ellenség helyi támadással meghiúsult. A harci repülőgépek erős kötelékei jó halással bombáztak Murmanszk mellett egy repülőteret és a Kandalaksa öbölben bombatalálatokat értek el a murmanszki vasút pályáján. Az ellenség itt légi harcokban 10 repülőgépet veszített. A légi haderő éjszakai támadásokat intézett a moszkvai térségben repülőterek és vasúti berendezések ellen. (MTI.)

Berlin, jún. 16. Mint a német véderő főparancsnoksága közli, a bolsevisták a már jelentett három partraszállási kísérleten kívül még egy kísérletet tettek június 16-án éjszaka, hogy a Ker-

csi félszigeten hat csónakkal partraszálljanak. Mielőtt azonban a bolsevikiek megvetették volna lábukat a parton, a parti ütegek azonnal megindították az ellenséges csónakot visszafelé kényszerítették, a hatodikot pedig legénységével együtt elsüllyesztette. (MTI.)

Berlin, június 16. (NST) A szabasztopoli erődöve történt behatolást berlini katonai szakértők döntő eseménynek tekintik a világot legerősebb erődítménye ellen folyó harcban. A város tulajdonképeni területe és a tengerpart között nyugaton három nagy főerőd műjellemezte Szabasztopol: a Szatalin-, a Lenin- és a Molotov-erőd.

A korszerűen felszerelt Szatalin-erőd elfoglalásával a szovjet védelmi rendszer egyik sarkpillére német kézbe került, úgyhogy a német csapatok most oldaltámadásokat intézhetnek Szabasztopol két másik nyugati főerődjé ellen is. A szovjet védőcsapatok továbbra is

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

ekeseredett szívóssággal védekeznek. A berlini benyomás szerint már oly fontos pozíciók kerültek német kézre,

Eszakafrikában és a Földközi-tengeren

Előnyomulás Ain el Gazalán túl — Tobruk felé esett egy sivatagi erőd

Az olasz főhadiszállás közleménye: A különjelentésben közölt győztes marmaricai hadművelet után sikeresen tovább folytatódik az Olasz és német egységek hadmozdulata.

Elértük Ain el Gazala állását és támaszpontjainkat.

A tengelyhatalmak légi hadereje, amely ellenállás nélkül uralkodik a csata feletti légteret, szüntelenül támogatja a földi vállalkozásokat.

A visszavonuláshoz levő ellenséges omlópontokat géppuskatűz alá vettük és szétrogtattuk sok száz gépkocsit, szétromboltunk, vagy hasznavehetetlenné tettünk, ütegeket elhagytunk.

Az angol légi haderő június 14-én és 15-én összesen 20 repülőgépet vesztett. Őt saját repülőgépeink nem lérték vissza.

A német hadjelentés közli: A marmaricai csata Tobruktól nyugatra a német és olasz csapatok javára dönt el. Miután az ellenséges páncélos erőket Acrománál szétzúztuk és az észak felé való üldözés során a Via Bahiát átértük a sivatagot, ezzel a Gazala állásban levő angol és délafrikai csapatokat elvágtuk Tobruk felé. A nyugatról történő támadással Olasz hadosztályok áttörték ezt az állást. Hétfőn az esti órákban Tobruktól délre is rohammal

hogy a csata győzelmes kimeneteléhez kétség nem férhet, mint ahogyan előre megjósolták.

elfoglaltunk nagyon megerőltetett sivatagi erődöket és kelet felé újabb tért nyertünk. A győzelem nagyságát még nem lehet áttekinteni.

Berlin, június 16. Illetékes helyről közlik a Német Távirati Irodával: Az angol propaganda megint sikeres visszavonulástól közölt jelentést. Bir Hacheimról történt sikeres visszavonulás után most bekövetkezett a 8-ik angol hadsereg győzelmes visszavonulása El Ghazalából és az angol hírszolgálat az angol kötelek menekülő maradványát harcra készen haderőnek teszi meg. A fejletlen menekülés mint tervszerű harc-betetés jellemző: ez valóban nagy-szerű jellemzése az angol hadvezetésnek. (MTI)

Bern, június 16. A cyrenaicai helyzetet a kairói brit főhadiszállásról érkező hírek igen súlyosnak mondják. A ma hajnali órákban közölt jelentés szerint Acrománál ekkeseredett küzdelem folyik. Mintegy 300 nehéz és közepnehéz páncélos három irányból támadja az angol állásokat. Egy páncélos omlópont Tobruk irányában állt.

Bern, június 16. (MTI) Hivatalosan közlik Kairóból, hogy a Knightsbridge angol helyőrséget már néhány nappal ezelőtt visszavonták hátrább fekvő állásokba. A helyőrség El Adentől nyugatra fekszik.

A bekerített brit erők meggyúsult kitérés kísérlete

Berlin, június 16. (Német TI) Amikor a marmaricai csata Tobruktól nyugatra a tengelycsapatok javára eldőlt, a német és olasz páncélos csapatok és gépesített egységek egy nagyobb angol harci kötelék előtt elváltak a visszavonulás útját Tobruk felé. Az elvágtatott és bekerített angol kötelék a hétfői nap folyamán megkísérelte, hogy heves támadással megint szabaddá tegye az utat Tobruk felé. A bekerített angoloknak egy ilyen meggyúsult kitérés kísérlete kapcsán több száz foglyot és négyszáz gépkocsit

semmisítettünk meg. A keleti irányban való további előretörés során heves harcok folytak néhány indiai csapatoktól védett, Tobruktól délre fekvő sivatagi erőd ellen, amelyeket a hétfői esti órákban ekkeseredett harcok után rohammal elfoglaltunk. 800 foglyon kívül több löveg és sok hadianyag esett zsákmánnyul. A délutáni órákban az északafrikai partok előtti tengerész felett újból heves légi harcra került a sor, amelynek folyamán német Messerschmidt vadászgépek 11 angol repülőgépet lőttek le. (MTI)

Olasz hivatalos jelentés a Földközi-tengeri ütközetről

Az olasz főhadiszállás közli: Abból a nagy légi és tengeri ütközetről, mely a Földközi-tengeren hétfőn este ért véget, a haditengerészet haderőivel a legnagyobb mértékben kivette részét.

Kifutott tengeralfjárninktól jelentés érkezett arról a két nagy ellenséges hajókaravánról, amely keletről és nyugatról közeledett.

Búvárnaszádaink megtámadták a hajókaravánokat és megtorpedózták a Gibraltárból kifutó hajóhad két egységét.

Június 15-én délelőtt a 7. tengerészeti hadosztály, amely két könnyű cirkálóból és öt torpedórombolóval állott, heves támadást intézett a Gibraltártól Malta felé útban levő hajókaraván ellen.

Bár ez számbeli fölényben volt és két cirkálóból, valamint legkevesebb 12 torpedórombolóval állott, mégis visszavonult, szétszóródott és később barcolódott.

A rákövetkező ütközetben egy cirkáló és támaszpontok felrobbant és az Eugenio di Savoia, valamint Monte Cuccoli összpontosított tűzben elsüllyedt. Torpedórombolóink két torpedó-

rombolót megtorpedóztak. Hadihajóink az ellenség hiábavaló légitámadásai közben az egész napon át folytatták támadásaikat az ellenséges egységek ellen és tüzérségi tűzzel elsüllyesztettek egy újabb torpedórombolót.

A tengelyhatalmak léghadereje beavatkozott a harcokba és megtizedelte a hajókaravánt. Négy gőzöst felgyújtottunk, vagy elsüllyesztettünk, egy tartályhajót felgyújtottunk.

Az Alexandriából jövő másik nagy ellenséges hajókaravánt az Észak-Afrikában és az Egei-tengeren levő támaszpontokról kiindulva bombázó és torpedóvető repülőgépek támadták meg.

Egy torpedórombolót elsüllyesztettünk, hat hajót eltaláltunk. Légiharcokban egy Spitfire-gépet elpusztítottunk. Egy repülőgépeink nem tért vissza.

A Maljától keletről és nyugatra vívott tengeri ütközetben elvesztettünk egy nehéz cirkálót, amelyet egy légi torpedó majd, utána egy vízalatti torpedó talált el, míg egy súlyosan megrongált torpedónaszádonknak sikerült befutnia egy hazai kikötőbe. A legénység nagy részét megmentettük.

MTI vallották a gaulleista foglyok

Berlin, jún. 16. Katonai helyről közlik a Német Távirati Irodával: A Bir Hacheimnél fogságba került gaulleisták egybehangzóan azt vallják, hogy az angol léghaderő aszerbenhagyta az erőd védőit. Az ellenállás utolsó napján, amikor a német zuhanóbombázó repülőgépek bombázóport zúdítottak a védelmi berendezésekre és olasz vadászgépek keringtek az erőd felett, a gaulleista védőcsapat parancsnoka sürgős segítségkéréssel fordult az angol léghaderőhöz.

Marcelo Robert hadnagy, aki Bir Hacheim ráharásával való elfoglalása után német fogságba került, erről a kö-

vetkezőket vallotta: — Az angol léghaderő parancsnoka közölte velünk, hogy most vizsgálják, milyen a helyzet Bir Hacheimnél. Egy

Hungária Filmszínház
Ma először Schillernek, a nagy költőfejedelmnek életéből vett izgalmas történet:
A forradalmár
Főszereplők: Heinrich George, Horst Kaspar, Lil Dagover, Eugen Klöpfer és Friedrich Kayssler.
Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor! Híradó!

Gyapjuszövetet
vohet olcsó árban. Bizalommal keresse fel
Kőrösi László céget
Ferenc József-út 38.

másik segélykérés válasz nélkül maradt. Az angol léghaderő Ritchie tábornok parancsára cserbenhagyott minket. A védők általános felháborodása tábornokunkat arra kényszerítette, hogy Ritchie tábornokhoz táviratot küldjünk, amelyben többek között közölte, hogy el fogjuk mondani az egész világnak, hogy az angol légi haderő Bir Hacheim sivatagi erődjének védőit gyálázatosan cserbenhagyta. Erre ugyan-ezen az éjjelen az utolsó angol csapatok

is elhagyták az erődöt és átengedték minket a pusztulásnak. Az angolok hogy ne tudjunk visszavonulni, magukkal vitték az utolsó benzinkészleteket és kinyitották gépkocsijaink benzintartályait, úgyhogy ott kellett maradnunk. Még jó, hogy az angolok idejében biztosságba helyezték magukat, különben mi magunk végeztünk volna velük. Gondoskodtunk volna arról, hogy egyetlen angol se hagyja el élve Bir Hacheimot. (MTI)

Hajótörtek százai a Szicíliai-csatornában

Róma, június 16. A Stefani iroda külön tudósítója jelenti egy földközítengeri tengerészeti támaszpontról: Az olasz légierők támadásai borzalmas hatással jártak. A Szicíliai csatorna fölött végzett felderítés során repülőink megállapították, hogy a csatorna vízében több száz hajótörött hánycólik. Ezek

azokról az angol kereskedelmi és hadihajókról kerültek a tengerbe, amelyeket az olasz repülők elsüllyesztettek. Egy olasz kórházhajó a hajótörtek kimenésére sietett, de mentési munkája közben ellenséges repülők ismételtén megtámadták. (MTI)

Japán-angolszász háború

Amerikai repülőgépek támadása az Aleutákon partraszállt japánok ellen.

Washington, jún. 16. A tengerészeti minisztérium közli hogy amerikai repülőgépek további támadásokat intéztek azok ellen a japán csapatgyűlések ellen, amelyek az Aleuti szigetek nyugati részén partraszálltak. A kód és a sűrű felhőzet megnehezíti a figyelést. A repülőgépek több hajó megtámadását és megsérülését jelentik.

A bostoni rádió jelentése szerint az amerikai légierő vasárnap és hétfőn hat támadást intézett az Aleuti szigetekhez tartozó Kiska kikötőjében tartózkodó japán hajók ellen. Az amerikai rádiójelentés heisméri, hogy a légítámadások ellenére, nem sikerült a japán hajókat elűzni a kikötőből. (NST)

Felhívás a cséplési ellenőri szolgálatra jelentkezésre

A most megjelent gabonarendelet értelmében az idel cséplés lebonyolításánál hatósági megbízottként polgári cséplési ellenőrök alkalmazására lesz szükség. Minden cséplőgép mellett egy-egy cséplési ellenőr fog működni, akiknek teendőit a plakátokon meghirdetett rendelet írja elő. Cséplési ellenőrként lehetőleg gazdasági szakképzett, vagy más megbízható nyugdíjasokat, vagy erre a szolgálatra alkalmas kellő ismeretekkel bíró egyéneket, főiskolai hallgatókat kell alkalmazni.

A cséplési ellenőrök díjazása legfeljebb hetven napra napi három pengő és az ellenőrzésük mellett elcséplelt minden mázsa gabona után négy-hat fillér lesz. Az 500 holdon felüli gazdaságok ban történő cséplésnél 4 fillér, a kisebb gazdaságoknál 5-6 fillér. A napi kereset ehhez képest 6-8 pengő körül fog mozogni. A cséplési ellenőr szolgálatának természeténél fogva a cséplőgép mellől a cséplés megkezdésétől annak befejezéséig nem távozhat el.

Felkérem azokat, akik erre a szolgálatra vállalkoznak, hogy a közeli mezési ügyosztálynál írásbeli bejelentés útján jelentkezzenek. A jelentkezésre a következő adatokat kell bevezetni: a jelentkező neve, foglalkozása, iskolai végzettsége, vallása, életkora, családi állapota, katonai szolgálata és lakása.

A cséplési ellenőrök működésük megkezdése előtt fogadalmat tesznek. Esetleges felsőbb utasításra más község, vagy város határában is kötelesek ezen szolgálatot teljesíteni.

Az írásbeli jelentéseket a Közelemezési Ügyosztálynál (Dobozai útjáró I. e.) kell a hivatalos órák alatt benyújtani. Aki a tavasz folyamán erre a szolgál-

latra már jelentkeztek, azoktól ismét jelentkezést kér a Polgármester

Hitler rendelete kutatótanács felállításáról

Berlin, június 16. A Birodalmi Hivatalos Lap június 15-i száma közli a Führer következő rendeletét:

Az összes létező erőknek az állam érdekében történő legnagyobb teljesítmények elérésére való serkentése szükséges, szürien megköveteli, hogy nemcsak a kékben, hanem mindenekelőtt a háborúban a tudományos kutatás megfejlesztett erővel folytatódjék és az elerendő célhoz igazodjék. Eppen ezért megbízom Hermann Göring birodalmi tábornagyot, hogy birodalmi kutatótanácsot állítson fel önálló jogi személyiséggel. A tanácsban az elnöki tisztséget látssa el és állapítsa meg a tanács alap szabályait. A tudomány vezetőférfiai saját tudományterületükben együttműködve, elsősorban a hadvezetés számára végezzenek eredményes kutatásokat. Az eddigi a birodalmi oktatás- és nevelésiügyi miniszter fennhatósága alá tartozó birodalmi kutatótanács a most felállítandó új tanácsba olvad. A kutatás céljaira szükséges anyagi eszközök a birodalmi költségvetés biztosítása alatt az esetben, ha a kutatások nem az érdekelt körök anyagi támogatása biztosítja. (NTI)

— A windsori herceg Washingtonban. Az Associated Press jelentése szerint a windsori herceg a Bahamszigetekről jövet, ismét Washingtonba érkezett.

Vígyszínház mozgó
Ma is a hangulatos magyar film:
A cigány
Szigligeti Ede örökbeeset népszínműve!
Fősz.: ROZSAHEGYI KÁLMÁN, Zrínyi Márta, Patáky Jenő.

Apollo Filmszínház
Angyalvár börtöne ma utoljára.
Csütörtöktől, holnaptól
A láthatatlan asszony
Fantasztikus és mulatságos történet.
Főszereplők: Virginia Bruce és John Barrymore.

Kállay miniszterelnök: „Ha volt erőnk vissza-szerezni ezt az országrészt, azt minden időnkön át meg is fogjuk védeni“

Kállay miniszterelnök körútja a Székelyföldön

Sepsiszentgyörgy, június 10. Székelyföldi útjának második napján Kállay Miklós miniszterelnök és kísérete Sepsiszentgyörgyre ment. Háromszék vármegye határában vitéz Kászonyi Richárd főispánnal az élen nagy tömeg ünnepélyesen fogadta a miniszterelnököt, aki Sepsiszentgyörgyön a vármegyelház erkélyéről szólott a közönséghez.

— Nem azért jöttünk — mondotta Kállay Miklós, — hogy a ti szereteteket elvezzük és megköszönjük, hanem eljöttünk, hogy bizonyosságot tegyünk amellett, hogy a mai nehéz időkben az egész magyar kormány, Magyarország minden fia, fegyveres és fegyvertelen dolgozó katonája egyaránt mellettetek áll, hogy támogasson és védjen benneteket. Látni akartam ezt az országrészt és meg akartam mondani nektek, amit ti úgy is kell, hogy mindannyian tudjatok: Magyarország minden fia egyformán esküszik arra, hogy amint volt erőnk visszaszerezni ezt az országrészt, úgy most már minden időnkön át meg is fogjuk védeni. (Viharos éljenzés és a tömeg ünnepesen kiáltja: Esküszünk! Esküszünk!)

— Ebben a küzdelemben — folytatta a miniszterelnök — és a közös munkában ti, székelyek, mindig elől fogtok járni. Nem félek a fájtól, ha eddig nem lehetett ezt a népet elpusztítani,

most már soha, de soha elpusztítani nem engedjük.

Percekgig tartó éljenzéssel fogadták a miniszterelnök szavait, majd Antal István miniszter beszélt.

— Az ország miniszterelnöke — mondotta Antal István — néhány órával ezelőtt Székelyudvarhelyen azt mondotta, hogy azért jöttünk ide hozzátok, hogy ezzel is demonstráljuk az örök magyar gondolatot, azt, hogy ez a föld, amint ezer éven keresztül magyar volt, magyar marad továbbra is. A legfontosabb erdélyi feladat ma és az elkövetkező időkben a magyar hadsereget, a mi szeretett honvédségünket megerősíteni és ütőképességét a legnagyobb fokra emelni. Ez rengeteg áldozattal jár, de ne feledjétek, hogy az a nép, amelyben nincs áldozatkészség arra, hogy a saját hadsereget elartassa és nagygyá tegye, oda jut, hogy idegen hadsereget kénytelen elartani, amint ti ezt magatok is keserves tapasztalhattatok az elmúlt huszonkét év alatt.

Beszéd végén Antal miniszter arról szólott, hogy nincs székelyprobléma, nincs erdélyi probléma, csak magyar probléma van. Ami Erdélynek és a székelyeknek fáj, fáj az egész magyarságnak. Az is bizonyos, hogy örvendeni is együtt fogunk.

Ezután a miniszterelnök különböző küldötségeket fogadott.

A kritikus időkről, — a nemzeti összefogásról beszéltek a képviselőházban

A felhatalmazási javaslat vitája

A képviselőház tegnapi ülésén Tasnádi Nagy András megilletődött szavakkal emlékezett meg Györffy-Benyel Sándor közellátási miniszter elhunytáról.

Ezután áttértek a gazdasági és hitel-élet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról alkotott törvényben a minisztériumnak szóló és utóbb kiterjesztett felhatalmazás további meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Krudy Ferenc előadó ismertette a javaslatot és kérte, hogy 1943 december 31-ig adja meg a Ház a kivételes hatalom meghosszabbítását.

Az első hozzászóló Kunder Antal volt, aki olyan gazdálkodást kért, amely a nemzetgazdaságot alkotó összes gazdasági tényezőket egységes vezetés alá fogja, hogy minden ágazatban azt termeljenek, amit a kormányzat jónak lát. Véleménye szerint a háború után bűnbánó dekonjunkcióra lesz, ezzel szemben az állattenyésztés terén legalább 30 éves konjunkcióra várható. Kifogásolta, hogy újabban megnyílt műveltségünk külföldi nyersanyaggal dolgozik. Szólott, hogy az erdélyi fát cellulose előállítására kiválóan fel lehetne használni. Az ipari termelést racionalizálni kell és ki kell használni a természetes energiaforrásokat. A felhatalmazást nem fogadta el.

Cselényi Pál, a MEP első vezérszócska beszédét azzal kezdte, hogy ma a várakozások idejét éljük. Tagadhatatlan, hogy az egész nemzet megfeszített idegzetten néz a közeljövő eseményei felé és ösztönösen érzi mindenki az országban, hogy az elkövetkező hetek és hónapok méhében ott vajdunk nemesek nemzetünk, hanem az egész keresztény civilizáció sorsa. A mai kritikus időkben a nemzet összefogását meg kell valósítani. Szerinte a javaslat szükségességét valamennyi párt elismeri. Arra kéri a Házat, hogy ebben az egy esetben függessze fel egyébként fennálló

üggyait és elvi nehézségeket és adja meg a kormánynak ezekben az órákban a felhatalmazást. A magyar összefogás nagy kérdéseit úgy tartja megoldhatónak, hogy a nagy kardinális jellegű ma nehéz időkben meg sem oldható kérdéseket kikapcsoljuk, a kritikát pedig tompítjuk. Kérte a képviselőket, hogy interpellációkat a mai időkben méltó hangnemben mondják el. A jövő politikai, társadalmi és gazdasági felépítést a magyar hivatalos szervezeten belül látja. A javaslatot elfogadta.

Szöllösy Jenő szerint megvalósítható az összefogás, ha a kormány olyan határozott kijelentéseket tesz, amelyeket az ellenzéki pártok elfogadhatnak. A javaslatban tulajdonképpen arról van szó, hogy elvileg megadják-e a felhatalmazást a kormánynak a rendeletekkel való kormányzásra. Szerinte ez bizalom kérdése. A továbbiakban foglalkozott az őrségváltás kérdésével és különösen fontosnak tartotta, hogy megfelelő szakemberek kerüljenek különböző vállalatok élére. A javaslatot nem fogadja el.

Legközelebbi ülés szerdán lesz, mikor az interpellációkra is sor kerül.

Ullein-Reviczky Antal Rómában rádiónyilatkozatot tesz

Róma, jún. 16. Ullein-Reviczky Antal rk. követ és meghatalmazott miniszter, sajtófőnök szerdán délután 7 órakor rádiónyilatkozatot tesz, amelyet Róma I. és az olasz közvetítő állomás is közvetítenek.

A sajtófőnök kedden délelőtt megnyitotta a kvirináli magyar követség kulturális szolgálatának új helyiségét. Kedden délután ellátogatott a fasiszta párt székházába, ahol a távollévő főtitkár helyett Ravasio főtanácsos, helyettes főtitkár fogadta. A magyar sajtófőnök szíves megbeszélést folytatott a helyettes főtitkárral. Utána Camillo Bellici főtanácsos, a fasiszta kulturális elnöke ebédet adott tiszteletére. A délután folyamán ellátogatott a Róma melletti Cinecitta filmvárosba. Kedden este Máriaassy Zoltán kvirináli magyar követ sajtóvaosorát rendezett a magyar sajtófőnök tiszteletére.

— V. Guszláv svéd király kedden jó egészségben ülte meg 84. születésnapját.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1942. VI. 17.

Ma nagy katonai gyász kísérettel temetik Györffy-Benyel Sándor közellátási minisztert

Az elhunyt Györffy-Benyel Sándor m. kir. titkos tanácsos, közellátási miniszter, szolgálaton kívüli vezéredest a Kormányzó Úr Ófőméltóságának, mint a legfőbb Hadúrnak rendelkezése a vezéredesti rangnak kijáró nagy katonai gyász kísérettel fogják eltemetni. A kivonult csapatokat vitéz Lillay András m. kir. titkos tanácsos, vezér-

ezredes, a honvédelmi miniszter által jó helyettesre fogja vezényelni. Az elhunytat Zadravetz István püspök szenteli be nagy papi segédlettel. A m. kir. kormány nevében Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter búcsúztatja az elhunytat. A Kormányzó Úr Ófőméltóságát a temetésen Kállay Miklós miniszterelnök képviseli.

Révész püspök körlevele a birodalmi német gyermekek elhelyezéséről

D. dr. Révész Imre püspök körlevelet intézett az iskolaszéki elnökökhöz, — amelyben közli azt a rendeletet, melyet a kultuszminiszter a birodalmi német gyermekeknek a Magyarországi Németek Szövetsége útján történő elhelyezéséről az állami iskolákhoz intézett. A rendelet főbb részei a következők:

Az elnök úr kérésére hozzájárulok ahhoz, hogy azokban a községekben, ahova a m. kir. miniszterelnök úr engedélye alapján az elnök úr vezetése alatt álló szövetség német birodalmi gyermekeket helyez el, az állami népiskolák helyiségei a birodalmi német gyermekek oktatásának céljára a következő feltételek mellett rendelkezésre bocsátassanak.

A tantermek átengedése csak az iskola tanítási idején kívül és abban az esetben lehetséges, ha ez a szóbanlevő népiszkola működését nem gátolja.

Az így átengedett tantermek takarításáról a szövetség köteles gondoskodni. Ugyancsak a szövetséget terhelik azok az egyéb kiadások, amelyek a tantermeknek a birodalmi német gyermekek oktatására történt átengedéséből folynak.

A népiskolákban a birodalmi német gyermekek oktatásához szükséges taneszközöket, képeket és egyéb tárgyakat az átengedett tantermekben csak az alatt az idő alatt lehet elhelyezni, amíg a termek a birodalmi német gyermekek

oktatása céljából tényleg igénybe vannak véve. Mielőtt ez a tanulmányi idő eltelik, a szóbanlevő tárgyakat a tantermekből minden egyes esetben el kell távolítani.

A tantermeknek átengedéséből származó minden kárért a szövetséget terheli a felelősség.

Minden egyes esetben be kell jelenteni az illetékes tan. ker. kir. főigazgatóhoz azokat a községeket, amelyekben a m. kir. miniszterelnök úr hozzájárulásával az elnök úr vezetése alatt álló szövetség birodalmi német gyermekeket elhelyezhet. Ebben a bejelentésben közölni kell azt is, hogy hány gyermek elhelyezéséről van szó és az ezzel kapcsolatos kérelemben elő kell adni, hogy a szövetség az illető község melyik iskolájának hány tantermet kérelmezi.

A kérés teljesítésének részletei felől esetenként az illetékes tanker. kir. főigazgató határoz.

A kultuszminiszter rendelkezésére Révész püspök a maga részéről a következőket fűzi:

Felhívom az iskolaszéki elnök urakat, hogy a fenti miniszteri leirathoz alkalmazkodni sziveskedjenek.

A használatra való átengedést mindig az illetékes esperes úrtól kell kérni, az átengedést a püspöki hivatalhoz jelenteni kell.

A magyar nemzet vezetőszerepét ebben az országban minden körülmények között biztosítani kell

Dr. Flachbarth Ernő előadása Szegeden a nemzetiségi problémáról

Dr. Flachbarth Ernő debreceni egyetemi tanár, a kisebbségudomány ki-tünő művelője vasárnap Szegeden a DMKE rendezésében értékes előadást tartott a magyarországi nemzetiségek manapság annyira időszerű problémájáról.

Vázolta a nemzetiségek történetét, jogállásuk változásait a századok folyamán, kiemelve, hogy Magyarországon a nemzetiségek helyzete mindig a legkedvezőbb volt Európában, s ezzel szemben a nemzetiségek is együttérzőek a magyarsággal. Ezt a békés együttélést csak a modern nemzetiségi mozgalom, a francia forradalom gyermeke zavarta meg. Széchenyi figyelmeztette a nemzetet, hogy a nemzetiségi kérdés a legfontosabb kérdések egyikévé vált. A kiegyezés utáni légkörben megszületett nemzetiségi törvény teljes jogegyenlőséget adott valamennyi nemzetiségnek. A magyar nemzetiségi politika minden komoly bírálója kénytelen megállapítani, hogy a nemzetiségekkel sohasem lántunk egyenlőtlenül, sőt például gazdasági téren a nemzetiségi vidékek iparjának fejlesztése a színmagyar Alföld rovására történt. Dr. Flachbarth Ernő szembeszállt azzal a nézettel, hogy a trianoni katasztrófát a magyar kormányok helytelen nemzetiségi politikája okozta, szerinte az elvesztett háború és a felbomlott belső front vezetett a trianoni katasztrófa-hoz.

Ezután így folytatta dr. Flachbarth Ernő:

— A most folyó háború dicsőséges befejezése után a megnövekedett és remélhetőleg a közeljövőben még inkább megnagyobbodó ország el kell, hogy foglalja azt a helyet a környező népek sorában, amely őt ezerszázados jogon megilleti. Két lehetőség állott előttünk: a kismagyar és a nagymagyar megoldás. A kismagyar megoldás a kizárólag magyar lakosságú országot, a nagyma-

gyar megoldás pedig a szentistváni birodalomsményt jelenti. Amikor a magyar honvédség Főméltóságú Kormányzó Urunk hadparancsára 1939 márciusában elindult a Kárpátok felé, a választás eldőlt a nagymagyar megoldás irányában.

— A háború után meg kell oldanunk századokra szólóan a nemzetiségi kérdést. A magyar nemzet vezetőszerepét ebben az országban minden körülmények között biztosítani kell, de számolni kell a sorsközösség tényleg is, semmiesetre sem kérünk idegen példákat másoló megoldásokat.

Dr. Flachbarth Ernő előadása nagy hatással volt a jelenlévő közönségre, amely melegen ünnepelte a kitünő előadót.

Lobogózzuk fel a házakat a Kormányzó Ur születésnapján

Felkérem a város közönségét, hogy a Kormányzó Úr Ófőméltósága születésnapja alkalmával, folyó évi június hó 18. napján (csütörtökön) házaikat nemzetiszínű zászlóval lobogózzák fel. Polgármester.

Az anyagelosztás decentralizációjáról

beszél Helle László dr. miniszteri tanácsos az anyaggyártó ipar építőipari bizottságának elnöke, a budapesti kamarában, 57 ipartestület kiküldöttel előtt. Az anyagelosztás decentralizációját — mondotta — tovább kell fejleszteni a vidéki ipartestületek bevonásával. Bejelentette, hogy a vidéki ipartestületek gyors építőanyagellátása tekintetében figyelemmel az előrehaladott építési igényre, már a napokban olyan rendelkezést intéz a vidéki téglagyárakhoz, hogy termelvényeik 15 százalékát tartoznak a hozzájuk utalt, körzetükbe tartozó ipartestületek rendelkezésére bocsátani.

Dr. Szilágyi Béla
GRAND HOTEL IMPERIAL
nagyszálló
Budapest, VII. Rákóczi út 90. szám.
Keleti pályaudvartól 1 perc. 150 szoba, hideg-meleg folyóvíz, közp. fűtés
Szobák 5 pengőtől. Komfortos, modern családi szálloda.

Rendelet a rizs vásárlásáról

A most kiadott közellátási miniszteri rendelkezés értelmében **nemcsak nullás, hanem kenyérliszt** beszolgáltatása ellenében is lehet fele mennyiségű rizst vásárolni. A rizsvásárlásnak két módja van.

1. A kenyér- és lisztjegy egy-egyheti 40 dekás nullás liszt szelvényére bármely fűszerkereskedőnél fele mennyiségű, tehát húsz deka rizst lehet vásárolni. A kereskedő tartozik azon finomlisztjegy-szelvényre, amelyre rizst szolgáltatott ki, a beváltáskor színes ceruzával egy nagy „R” betűt írni és az eddigi rend szerint a beváltott jegyszelvényeket külön felragasztva elszámolni.

2. Termékek vámörlesztésére jogosultak, vagy bárki más, akinek akár nullás, akár kenyérliszt készlete van, liszt beszolgáltatása ellenében fele mennyiségű rizst vásárolhat. Az átcserelehető lisztmennyiség mincsem korlátozva. Aki liszt átcserelelésével rizst akar vásárolni, átcsereleendő lisztjét szolgáltatassa be a **Hanga Plac-utca 40. szám** alatti főüzletébe, vagy a **Közfiszlivselők Vár-utca 1. szám** alatti üzletébe, vagy a **Köntsek Géza** cég Kossuth-utcai üzletébe, ahol a liszt beszolgáltatásáról **igazolást** kap. Az így kapott igazolás ellenében a közellátásügyi igazgatóság (Dobozó útjáról I. emelet) fele mennyiségű rizst vásárlására utalványt ad, mely bármely fűszerkereskedésben beváltható. **Polgármester.**

Igen jól sikerült a Társulati Kereskedelmi Középiskola tornavizsgálója

Tegnap délután rendezte meg saját sporttelepén a Társulati Kereskedelmi Középiskola évvégi tornavizsgálóját, melyen megjelent **Demény Géza** igazgató vezetésével a teljes tanári kar.

A vizsga bemutató volt, ízelítő abból a testnevelési munkából, melyet az év folyamán a tanulók végeztek szakszerű testnevelési vezetés mellett. Ugy a szabványoktól, mint a szertornában, versenyszámokban, atlétikában és talajtornában, egyaránt kitétek a kiváló képességű tanulók. Katonás fegyver és rend, jó testnevelési munka jellemezték ezt a bemutatót és évszázó tornanappélyt. A tanulók kiváló teljesítménye **Jakab Sándor** testnevelési tanár munkájának érdeme.

175 levente indult Weimarba

Tegnap délelőtt 175 levente leány és levente fiú indult Kolozsváry Béla testnevelésügyi tanácsos vezetésével Weimarba és Firenzébe, hogy az új Európa ifjúságának szellemi találkozáján méltóan képviselje a magyar színeket. A **Szeméi olimpiai 12 nemzet ifjúsága hivatalos**. Bemutatják az egyes államok ifjúsági rádiójának, filmjének, sajtójának, festészetének, zenéjének, színjátékának és irodalmának jellegzetes adottságait.

Megfigyelés alatt tartanak a Horthy kórházban egy kiütéses tifusz gyanús fiút

A Csapó utca 24. számú ház előtt észlelt Kirschner Miklós 19 éves napszámos, lakás nélküli egyén. A járókelők értesítették a mentőket és a mentőorvos vizsgálat után beszállították Kirschnert a **Horthy kórházba megfigyelés végett, hogy nem kiütéses tifuszban betegedett-e meg**. Ugyanis a vizsgálat során tetveket találtak Kirschneren és mint ismeretes, a kiütéses tifusz a tetvek terjesztik.

Érdeklődünk a Horthy kórház belgyógyászati osztályán a tegnapi nap folyamán és azt a választ kaptuk, hogy az eset **kivizsgálás alatt áll. Az a körülmény, hogy Kirschnernél hidegrázás lépett fel, arra mutat, hogy inkább maláriás megbetegedésről van szó. Egyéb-ként vért vettek az összeesett férfitől és azt a Közegészségtani Intézetben megvizsgálják annak megállapítása végett, hogy mégis nem kiütéses tifuszról állnak-e szemben.**

Révész püspök nyilatkozata az új énekeskönyv és zsolttárok tárgyában

Az Egyetemes Konvent énekügyi bizottsága, teológiai albizottságának nevében és megbízásából dr. Révész Imre püspök, az albizottság elnöke, nyilatkozatot tett közre a leendő új énekeskönyv és a zsolttárok tárgyában, a Kálvin János Társaság országos konferenciájának előadásainak megvitatása alapján. A nyilatkozat szerint az énekeskönyv megújításának időpontját az egyház aktuális szüksége határozza meg és nem halasztható az énekeskönyvi reform munkáinak a háború miatt sem. Az albizottság meggyőződéssel vallja, hogy a reform csak a teljes Szentírás alapján, hitvallásunk szellemében, a református egyház történeti hagyományainak szemellett tartásával

történhetik. Ezért az új énekeskönyv törzs anyagát is a zsolttárokra kell alkotni. Az énekeskönyvnek nem szükséges mind a 150 zsolttárt, még hozzá minden egyes versével magában foglalnia. A zsolttárekben csak azt lehet énekelni, amit az eredeti zsolttár mond a mindenkor legmagasabb tudomány eszközeivel megállapítható leghitelesebb szövege szerint. Mégpedig a gyülekezet mindenkor élnyelvén kell azt énekelni. Dícséretet annyit kell felvenni, amennyit az egész hitvalló irodalomból épüléire felhasználható és amennyit az énekeskönyv elbírt. Az albizottság az egységes énekeskönyv mellett foglal állást.

Rendelet a fehérkenyér készítésének engedélyezéséről

I. A június hó 13-án életbe lépett 3610-1942. M. E. számú rendelet alapján a fehérkenyér készítését Debrecen sz. kir. város területére engedélyezem. A rendelet folyóan az idevonatkozó korábbi rendelkezések összefoglalásával az alábbiakat közlöm:

Debrecenben ezidőszert kereskedelmi forgalom céljára kenyeret a következő lisztforrásokból szabad készíteni: 1. **Egységes búzakenyér** egységes búzalisztból. 2. **Rozsos búzakenyér** egységes búzaliszt és rozsliszt keverékéből. 3. **Fehér kenyér** kizárólag finomlisztből.

Más összetételű kenyer előállítására tilos, tehát a nullás lisztet másféle lisztrel keverni nem szabad.

Debrecenben ezidőszert a kenyérkészítésnél a burgonya hozzákeverése szűnetel.

A sütőiparosok 100 klg. fehér kenyérre 75 klg. finomlisztből tartoznak előállítani. A lisztkiutalás ezen átszámítási kulcs alkalmazásával kapják.

Ez a rendelkezés nem jelenti azt, hogy minden sütőnél és minden fűszeresnél mind a három fajta kenyér mindenkor kapható, minthogy a sütők is a rendelkezésre álló készletekhez képest kapják a különböző liszteket.

II. Debrecenben a fűszereknél ezidőszert kenyérből ellenében **kenyérlisztet** is lehet vásárolni. A rendelet folyóan most már a fűszereknél kenyérből nulláslisztet is lehet vásárolni és pedig ugyanolyan mennyiségben, mint kenyérlisztet. Felhívom a liszt előállításával megbízott fűszerkereskedőket, hogy nulláslisztutalványaik átvétele végett jelentkezzenek.

Ehhez képest a fogyasztók a fűszerkereskedésekben szabad választástuk szerint az egyes szelvényekre akár nulláslisztet, akár kenyérlisztet a következők szerint vásárolhatnak:

1. A gyermekeknek megillető **nulláslisztjegy** egy-egy szelvényére (félhónapra) változatlanul 80 deka nulláslisztet. 2. A felnőttek egy-egy **nulláslisztjegy** szelvényére (vagyis egy negyedhónapra) változatlanul 40 deka nulláslisztet. 3. A rendes kenyérből egynapi fejadagja 20 deka barna, vagy fehér kenyér, vagy 13 deka kenyérliszt, vagy 13 deka nullásliszt. 4. A **könnyebb testi munkások** egynapi pótféjadagja 15 deka barna vagy fehér kenyér, vagy 10 deka kenyérliszt, vagy 10 deka nullásliszt. 5. A **nehéz testi munkások**, továbbá a **terhes és szoptató anyák** napi pótféjadagja 35 deka barna vagy fehér kenyér, vagy 20 deka kenyérliszt, vagy 20 deka nullásliszt.

Szárastésztaféléket és morzsakészítés céljára lisztet csak finomlisztből szabad előállítani.

Zsemlyét, szárastésztát továbbra is az eddigiek szerint lehet vásárolni, vagyis a kenyérből (kétnapos, azaz 40 dekás) egy-egy szelvényére a fűszerkereskedőknél 8-8 darab zsemlyét. A nullásliszt egy-egyheti 40 dekás szelvényére a fűszerkereskedőknél finomliszt helyett ugyanannyi szárastésztát lehet vásárolni.

A nulláslisztjegy egy-egy szelvényé-

re a fűszerkereskedőknél finomliszt helyett ugyancsak 40 deka búzadarát is lehet vásárolni, ha a kereskedőnek készlete van.

A sósperce készítésére vonatkozó rendelkezésekről későbbi hirdetményrel fogok közlést adni.

Az egyidejűleg életbe lépett 81.000-1942. K. M. számú rendelet szerint finomlisztből (nulláslisztből) készített fehér kenyér legmagasabb fogyasztói ára az ország egész területén klg-ként 74, azaz hetvennégy fillér, legmagasabb viszonteladói ára pedig a vevő üzletébe szállítva klg-ként 69, azaz hatvankilenc fillér.

Közintézménynek teljesített nagyobb vagy rendszeres szállítás esetén a sütőiparosok a viszonteladói árat számítgatják. Nagyobb szállítás alatt egyszerre legalább 20 klg., rendszeres szállítás alatt pedig egy hónap legalább 200 klg. kenyér szállítását kell érteni.

A rendelet megszegése kihágást képez és 6 (hat) hónapig terjedhető elzárással büntetendő. **Polgármester.**

Vizsga a siketnémák intézetében

Tegnap délelőtt tartotta évszázó vizsgáját a siketnémák m. kir. állami intézete. Szépszámú érdeklődő közönség, a helybeli és vidéki szülők jelenlétében folyt le a mindig igen érdekes és értékes szép eredményekről tanuskodó vizsga.

A tankerületi kir. főigazgatóság részéről **Marton József** tanügyi titkár jelent meg, aki mindig nagy érdeklődést és megértést tanusit a siketnémák ügyei iránt.

A vizsga tornabemutatóval kezdődött. A rossz időjárásra való tekintettel nem lehetett az udvaron tornáznai, ezért a tornateremben mutatta be látványos gyakorlatait a leány- és a fiú növendékek egy-egy mintacsapata.

A leányok ritmikus tornagyakorlatokat, padgyakorlatot mutattak be és a magas korláton végeztek látványos, nagy ügyességrel tanúságot tevő gyakorlatokat. A leányok tornáját **Tóth Árpádné Szabados Ilona** tanította be, most is mint minden évben ügyesen, elismerésre méltó szaktudással.

A fiúk ritmikus tornagyakorlatot és talajtornát mutattak be, a megszokott nagy ügyességgel. A közönség igen sokszor megtapsolta az ötletes mutatóvagyokat. **Haraszthy Kálmán** tanár az érdem a fiúk tetszetős tornabemutatóvagyaiért.

A tornabemutató után **Tóth Árpád** igazgató, a tőle megszokott közvetlenséggel szólott az egybegyűlt közönséghez és a szülőkhöz. Vázolta röviden az iskolai év történetét. Megemlékezett az intézet nyugalmazott igazgatójának az elhunytáról, majd a szülőknek mondott néhány praktikus, fontos tanácsot, utasítást gyermekeikkel való bánásmódra vonatkozóan.

Az igazgató lelkes szavai után a közönség megtekintette a második emeleten levő kézimunkaállítást, ahol a növendékek izléses, magyaros kézimunkái voltak kiállítva.

A kiállítás megtekintése után kezdetét vette a vizsga az egyes osztályokban. Az előkészítő osztálytól kezdve az egészen a VIII. osztályig minden osztályt megtöltött a szülők, hozzátartozók, érdeklődők serege. Bámulattal hallgatták az értelmes, érthető felelete-

ket. Nem egy osztályban a szülők könnyes zokogása közben feleltek a növendékek. A szülők örömkönnel igazolják legjobban, hogy milyen fontos, nemcsak, nagyjelentőségű emberbaráti munka a siketnémák nevelés-oktatása.

A vizsga után a siketnéma növendékek szüleikhez hazautaztak. Hazautaztak kiphenni az év fáradaimait, új erőt gyűjteni a következő esztendő munkájához. Az intézet igazgatójának, tanárainak, növendékeinek a jó munkáján Isten gazdag áldása legyen.

Az ipariskola évszázó ünnepélye

Most tartotta az ipariskola évszázó ünnepélyét, melyen résztvettek a Kereskedelmi és Iparkamara képviselőitében **Kőrösi Lajos** fogalmazó, az Ipartestület képviselőitében **Galamb Ferenc** ipartestületi elnök, valamint az egyes ipari szakosztályok képviselői.

Az évszázó ünnepélyt **Szőr József** igazgató megnyitó beszéde vezette be, aki rámutatott arra, hogy az elmúlt évben rendben és minden nagyobb zavarról nélkül folyt le az iskolai tanulás, bár a háborús helyzet rányomta bélyegét a nevelő munkára is s csak megfeszített erővel lehetett azt a szépnem mondható eredményt elérni, amelyet az elmúlt évben az iskola a maga számára elkönyvelhet. Az iskola a mai időkhez mérten a nevelés tekintetében kettős vezérelv alapján végezte munkáját és pedig hazafias és elméleti nevelés által. Az iskolának egyébként az elmúlt évben a **fiú tagozatban 1139 tanulója, a leány tagozatban pedig 545 tanulója volt, vagyis az összes létszám 1684**. Ebből évvégi osztályzatot nyert 868 fiú és 412 leány, **összesen 1270 tanuló**, míg a többiek évközben vagy felszabadultak vagy kimaradtak.

A Kamara képviselőitében **Kőrösi Lajos** fogalmazó megköszönte elsősorban az iskola igazgatójának nagyszerű munkáját, a tanári kar eredményes nevelő munkásságát s rámutatott arra, hogy a felelősségteljes nevelői hivatást csak akkor lehet odaadón és teljes eredményességgel elvégezni, ha a szülők és munkaadó mesterek az intézetet harmonikus együttműködésben végzik munkájukat. Majd a tanuló ifjúsághoz szólott és hangoztatta, hogy minden a meneti időben, amikor akár gazdasági, akár pedig tényleges háború idejét éljük, a jövő generáció csak úgy tudja megépíteni a békés boldogító idők napjait, ha tisztában van azzal, hogy a reakciót mindig természetesen legelőször követi s meg van az emberekben és fiatal életerőkben az újjáépítés és újrakezdés nemes gondolata és törekvése, majd ányújtotta **Darnai Sándor asztalos, Katz Ervin sapkakészítő, László László asztalos, Bányai József asztalos, Papp József asztalos, Balla Zoltán műszerész, Jakab Katalin nőiszabó és Krisztián Hedvig nőiszabó tanoncok részére a Kamara elismerő oklevelét kiváló előmenetelük jutalmául.**

Az Ipartestület nevében **Galamb Ferenc** elnök intézett szép beszédet a jelenlevőkhöz. Legelőször megköszönte az igazgató és a tanári kar eredményes munkáját, majd a tanuló ifjúsághoz szólva, rámutatott arra, hogy minden időkben, de különösképpen háborús időkben az az ember boldogul a gyakorlati pályán, akiben meg van a termelői munkakészség, találékonyság, szaktudás és intelligencia a nehéz és válságos napok átérésére. Ilyen időkben tünik ki az, hogy ki hogyan termelt rá folytatott iparának gyakorlására, s kinek milyen eredménnyel zárult a tanonckodása.

Ezután **Szőr József** igazgató megköszönte úgy a Kamara képviselőjének, mint az ipartestületi elnöknek nagy tüsszal jutalmozott beszédét, **55 tanuló részére értékes könyvet osztott ki szorgalmas tanulásuk jutalmául.**

Végül **Halász András** ref. hitoktató lelkész az iskola Ifjúsági Szeretet Egyesülete által a **tanulók fillérjeiből és más gyűjtésekből összegyűlt összegben vásárolt 15 darab férfinget** adta át azoknak a tanulóknak, akik úgy vallási, mint erkölcsi tekintetben kifogás alá nem estek. Az ünnepély a Szózat elénekésével ért véget.

H I R E K

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Főkapitány). Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata június 13-án reggel 8-tól, 20-án reggel 8-ig: „Kossuth“ Plac u. 26., telefon: 29-56. „Magyar Korona“ Kálvin-tér 15. telefon: 16-06. — „Arany János“ Csapó u. 66., telefon: 11-78. — „Hungaria“ Szoboszló út 4. l., telefon: 28-25.

Jó Apánk fényképe előtt

Meghatva nézzük mosolyos szemét,
Fehéren csillogó dűshajú fejét,
Áldó szeretettel néz innen is reánk
A mi jó Apánk.

Tekintetéből erő, kitartás,
Irgalom sugárik és érző jószág.
Csendnek, békecsöngésnek volt az embere,
Életét hittől élte.

Sokszor megnézzük e kedves képet,
Őrök emléket a boldog éveknél,
— Mindig áldással tekintett reánk
Édes jó Apánk.

Szeretettel, ma is körülvesz,
Lár szíve porlik, az elmúlásé lett,
De jószágát, hitét, itt hagyta náunk
... Áldunk Édesünk... áldunk!

KOVÁCS JULIA
áll. tanítónő, Kraszná

— Ravasz László püspök kemény üzenetét mondott a budapesti református teológiai akadémián évzáróján. „Borzasztó, amikor valakinek visszafordít a jogérzéke, elmarad a lelkiismerete. Ha valaki érzékeltségéből valótlán tényeket valóknak állít, arra az útra lépelt, mintha valaki éjszaka betör és a zsákmányból nappal szegényeket ruház fel. A mai fiatalok menekednek meg olyan bűnöktől, amelyek komposzából, állhumanizmusból, nyomorult lelki gyengeségből állnak elő, mert az ilyen lélek magát könnyen még szent szólamokkal is kezdői és ezzel hűbáját és felelősségét még jobban tetőzi. Az ilyen lelképásztor hűtlenség bűnébe esik az Egyház Urával szemben...”

— Kinevezés. A m. kir. belügyminiszter Sári István gyakornokot, debreceni lakost Máramaros megye városához adótitkársági ideiglenes hatállyal kinevezte.

— Új közjogi munkán dolgozik Polner Ödön, a debreceni egyetem új díszdoktora, aki rendkívül melegen nyilatkozott a szegedi sajtóban a debreceni doktoravattásról. „A debreceniek nagyon kedvesen csínlatták az ünnepeket” — mondotta.

— Vitéz nagybányai Horthy Istváné C-vizsgás vitorlázó repülő. A Kormányzóhelyettes feleségéről kevesen tudják, hogy szintén kedvelője a repülésnek. A hármashatárhegyi vitorlázótelepnek gyakori látogatója. Hétfőn délután B-vizsgára jelentkezett, de a B-vizsga feltételeit messze túlszárnyalva, 15 perces repüléssel letette a háromirányos vitorlázójelvény viselésére jogosító C-vizsgát.

— Vasárnap leplezik le Budán Gombás Gyula szobrát. A szobor a Döbrentei-téren fog állni. A szoboravatás ünnepeken az emlékbeszédet Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke mondja.

— A nemzetközi Vöröskereszt négyezertona hájót vásárolt a hadifoglyoknak, polgári internáltaknak és a károsult lakosságnak nyújtandó segítség megkönnyítésére. A „Caritas” nevű belga hájót vették meg.

— Eltették 10 dán állampolgárt szabotázscselekmények miatt. A koppenhágai városbíróóság a német véderő tagjai ellen elkövetett szabotázscselekményeket torolta így meg.

Szigorított dolozgházba utalták a munkások fosztogatóját

A Németországból hazatér; munkásoktól szedte el a márkáit egy szélhámos

A debreceni törvényszék dr. Tóth Géza tanácsa ele került Grósz Sándor többször elítelt szélhámos, aki a németországi munkából hazatérő munkásokat fosztogatta a budapesti pályaudvaron. A pályaudvaron várta a vonatokat és amikor látta, hogy csomagjaival készülődik a pályaudvar elhagyására a hazatérő magyar munkáscsoport, eléjük állt és bejelentette, hogy ő egy banknak a megbízottja és kérte őket, hogy adják át a márkákat, mert kedvező árfolyamon beváltja a bank. Igazolással egy fényképes igazolványt mutatott fel. A munkások összeadták a pénzt és két társukat megbízták, hogy menjenek el Grósz Sándorral a bankba és vegyék át a pénzt. Az egyik telefonfülké előtt megállt Grósz.

— Na emberek, én most bemegyek telefonálni a vezérigazgató úrhoz, hogy megkérdezzem, fogadják-e magukat a pénzváltás ügyében — mondotta. Az egyik munkás vele együtt ment a telefonfülkébe, hogy tanuja legyen a beszélgetésnek. A telefonálás után kijelentette Grósz, hogy a vezérigazgató nem fogad idegeneket, a pénzt vigye fel és megkapják a márkáért a pengőket. A munkásokat egy ház kapuja előtt hagyta Grósz és bement, hogy a pénztárnál elintézi a beváltást és néhány perc múlva visszatért. A két munkás hiába várta. Grósz eltűnt nyomtalanul. Kiderült, hogy a jámbor embereket egy átjáróház kapuja elé állította és 5 nyugodtan megszokták a munkások pénzével a másik kapun.

Grósz a debreceni törvényszék előtt tagadta, hogy ő követte volna el a szélhámoságot. A budapesti rendőrség

adatai és a tárgyaláson megjelent munkások azonban a vádat bizonyították. A szembesítésnél szemébe mondták, hogyan csapta be őket.

Az elnök az egyik munkástól, Baksa Jánostól aki a telefonálási jelenetnél is ott volt, megkérdezte:

— Mondja csak, milyen számot hívott fel Grósz és kit keresett, mint vezérigazgatót. Ki volt az, akivel beszélt?

— Én nem tudom kérem — válaszolt a munkás. — Nem keresett az semmiféle számokat a telefonnál. Levette egyenesen a beszélőt és bement, hogy a munkások megjöttek a márkával és felviszik beváltani a pénzt. Egyideig hallgatott, majd visszatért a beszélőt és azt mondotta nekünk, hogy a vezérigazgató úr nem akar idegeneket fogadni, ezért csak várjuk meg a ház kapujában, majd ő elintézi a beváltást.

Elnök: Ért maga a telefonáláshoz, tudja azt, hogyan kell tárcsázni?

— Nem ismerem a telefont, soha nem telefonáltam még...

A bizonyítási eljárás befejezése után dr. Schéda László ügyész súlyos büntetést kért a munkások megkárosoltjára.

A védelem kérte figyelembe venni, hogy egy éve és nyolc hónapja van már előzetes fogságban a vádlott ezzel az esettel kapcsolatban. A bíróság rövid tanácskozás után a többször elítelt Grósz Sándor büntetését úgy állapította meg, hogy a régebben kiszabott öt és fél évi szigorított dolozgház büntetést egy esztendővel felmentették, Grósz megnyugodott az ítéletben és a tárgyalás után visszavitték a fegyházba.

— Negyvenfilléres napok a nyíregyházi Sóstó-fürdőben. Nagy sikere van a nyíregyházi Sóstó-fürdő igazgatósága legújabb rendelkezésének. Hétfőn és pénteken bárki 40 fillérért veheti igénybe a Sóstó-fürdő strandját és a gyógyító erejű, meleg sósvizzel telt fedett uszodát. Az új vezetés kezében a Sóstó-fürdő nagy fejlődésnek indul.

— Hírek az Árpád téri egyházzésből. Az Árva Bethlen Kata Leánykör jól sikerült műsoros előadást tartott. — A leánykör tagjai közül többen kívánnak részt venni Szolyván a nyári leánykonferencián. — Csáki Mária, nevelőapja néven Fülöp Mária, életének 13-ik évében elhunyt. Ez volt az a kisleánykört tag, akinek a leányör művelőhat csinálta. Temetésén dr. Hegyaljai Kiss Géza lelképásztor vezette a szolgálatot. A sírnál Tisza Izabella kisleánykört vezető búcsúzott az elhunyt leánykört tagtól. — Tanácsult lesz a jövő héten, jelentések és időszerű ügyek kerülnek sorra. — Az egyházzés segédlelkésze, dr. Erdei Mihály okleveles vallásnár június 18-án kezd meg szabadságát. Esküvője Juhász Ilona tanítónővel június 22-én délután félhétkor lesz az Árpád téri templomban.

* Levente-előadás. Debrecen sz. kir. város I. körzetéhez tartozó leventei főfőző hó 20-án este 8 órai kezdettel táncal egybeköltött búcsúelőadást tartanak a Piac-utca 36. szám alatti helyiségben. Beközlődj 1 P.

— Az Ipartestület vendéglős szakosztálya folyó hó 18-án, csütörtökön délután fél 5 órakor szakosztályi ülést tart az Ipartestület tanácstermében. Kérjük a tagok pontos megjelenését. Elnökség.

— Újabb adomány a levente-napra. Dömsödy Imre tanácsnok 10 pengőt adományozott jegymegváltás címén, a városi leventeparancsnokság cigarettát vásárolt az összegben s rövidesen elküldi a harctéren küzdő honvédeknek.

— Nyírábrányban tömeges árdráglás történt a tej eladásával kapcsolatban. A csendőrség több asszony ellen indított eljárást és a debreceni törvényszéken rövidesen tárgyalást is tartanak a toidráglások ügyében.

DEBRECZEN

5. OLDAL.
1942 VI. 17.

Vágyódás

Ugy szeretnék szállni szárnyakon,
Mint ahogy van szép álmokon.
Menni... és meg nem állni
Messze, föl, csak szállni, szállni.
Repülni magasba, megsejteni mindent,
Elérni az örök, elrejtett nagy kincset.
Sörös Rózsi.

— Kardoss Gézáktól szeretettel búcsúzott a szegedi közönség. Nagy meglepetést keltett néhány héttel ezelőtt a szegedi színházi bizottságnak az a határozata, hogy felbontja a szerződést Kardoss Gézával, aki nem vállalta a város által a jövő idényre nézve kikötött feltételeket. Így Kardoss Géza megvált Szegedtől és leszerződött főrendezőnek és színésznek a budapesti Új Magyar Színházhoz. Visszatért a fővárosi színpadra és több filmszerepet is vállalt. A távozó Kardoss házaspártól őszinte szeretettel és nagyrabecsúléssel vett búcsút a szegedi közönség. A volt színházirányító — mint egyik szegedi lap írja — őszinte együttérzés nyilvánult meg a társadalom minden rétegében. Ellálmolták levelekkel meleg búcsúval Kardoss Gézákat, akik őszint kezdve budapesti lakosok lesznek.

— A Debreceni Kölesönös Segélyező-Egyet Szövetkezést tegnap tartott igazgatósági ülésén Kovács Mihály helyettes igazgató, ki teljes szolgáltatási idejének betöltése után most nyugalombavomul, igazgatói címmel tüneltte ki. Dr. Bacsó Jenő igazgatósági elnök meleg szavakkal búcsúztatta nyugalombavomulása alkalmából Kovács Mihályt. Az igazgatóság Salánky Juliskát, a váltóosztály vezetőjét cégvezetővé, Vágó Jenő főtisztviselőt pedig helyettes főkönyvelő léptette elő.

— Az egyesületi helyiségeknek iskola céljára való igénybevételeiről szóló rendeletet tárgyalta a 42-es országos bizottság.

— Olaszország hat ezer tonna búzát küldött Görögországba a görög lakosság élelmezési céljára. Ezenkívül egy másik küldemény élelmezési is érkezett a tengelyhatalmaktól a görög lakosságnak.

— Vas vármegye főispánja az akták életének meghosszabbítása ellen emelte fel szavát. Vitéz Szűcs István főispán a megye tiszti értekezletén kijelentette a tisztviselőknél, hogy bármilyen természetű ügyben mindig a lényeg, csak a konkrétumot keresék az elintézésnél. Nem barátja annak a sok-sok kímutatásnak és nyilvántartásnak, egy szóval annak a bürokratizmusnak, amelynek senki és semmi nem veheti hasznát.

— A keresztlevélhamisítások ügyében internáltak egy budapesti ügyvédet, dr. Rein Antal, koloncházi őrizetbe utalták Rétf-Rauseburg Ernő gyárigazgatót, előzetes letartóztatásba helyezték Bande Zoltán kispesti főrabbit, a bűnügy értelmi szerzőjét és Berger Sándort, a kispesti Wekerle-mozsi tulajdonosát. A főrabbi kihallgatásán beismerte, hogy a református lelkésszel évek óta ápolta barátságát felhasználva, ő küldte a feleket Bogdán Gyula wekerletelepi református lelkész lakására és ő juttatta el Bogdánnak az esetenkénti 200—500 pengőt. Még számos letartóztatás várható az ügyben. Délben kihirdette a vizsgálóbíró a végzést, amely szerint ügy a főrabbit, mint a moztulajdonost közkirathamisítás bűntettébe való felbujtás címén előzetes letartóztatásba helyezi. A vádtanács a felfolyamodást elutasította, úgyhogy a letartóztatottak továbbra is fogságban maradnak.

A macskák védelmében

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Már a második cikket olvasom b. lapjokban a kutya hasznosságáról és a macska hasznatlanságáról. Ehhez nekem is lenne néhány szavam.

Aki magát állatbarátnak nevezi, az nemcsak a kutya hasznosságát tudja méltányolni, hanem a macska hasznosságát is igyekszik megismerni és méltányolni. Márpedig, hogy a macska hasznosságának az ismerete hiányzik, az a cikkből kétséget kizáró módon megállapítható. Ezenfelül még megállapítható az is, hogy hiányzik az emlegetett éneklő madarak életének és leleményességének az ismerete is. Aki csak egy kicsit is foglalkozott valaha a madarak életével és ösztönszerű ügyességével, az bizonyára azt is megállapította, hogy ezek a madarak sohasem rakják fészkeiket a házak közelében levő olyan orgonabokrok közé, ahova a macska könnyen eljuthat. Ilyet bizonyára még senki sem látott. Ugyazintén nem rakják a macska által hozzáférhető más helyre sem a házak közelében. Sőt annyira gondosak a fészkek elhelyezésében, hogy szinte kizártnak látszik, hogy ahhoz macska hozzáférjen. Hogy ezek dacára mégis előfordul olyan eset, amikor a repülni még kevésbé tudó kis madárfiók leesik a fáról és a macska elkapja, az kétségtelen. Ez azonban semmiesetre sem jelentheti a macska halálra ítéletét, vagy megadóztatását. Az ilyen lehullott madarakat nemcsak a macskák fogják el, hanem elfogják más állatok is, sőt még a nagyobb ragadozó madarak is.

Tudnia kellene az illető állatbarátnak hogy a macska is van olyan hasznos állat, mint a kutya, sőt talán még hasznosabb is. Itt meg kell jegyezni, hogy tárgyilagossággal meg kell vizsgálni, mert nekem kutyám is, macskám is és madaram is van, sőt egyformán szeretem mindegyiket. Az igazi állatbarátnak azonban azt is tudnia kell, hogy a kutya nem végezheti el a macska teendőit mint ahogy megfordítva, a macska sem végezheti el a kutya teendőit. Igen nagy túlzás azt állítani, hogy a kutya éppen úgy megfogja a patkányt, vagy egeret, mint a macska — akármilyen fajtájú legyen is az a kutya — mert az egerfogásra csak a macska született. Szemtanúja voltam olyan esetnek, amikor a macskám a nyárikonyhában a sütőben olyan mélyen aludt, hogy valóban még horkolt is. A macska horkolásán kívül semmi neszt nem hallottam. Csodálkoztam, amikor a macska hirtelen felébredt és a tengeris zsákok közé ment, egészen meglapulva. Pár pillanat múlva egyet ugrott, a fejét pedig igen alaposan belelötötte az ott levő kis asztal lábába, de már ekkor szájában ott rugdosott egy nagy eger és mi csak akkor döbentünk rá a szomorú valóságra, hogy a nyárikonyhába belopódzott az eger és már a tengeris zsákok is kirágták. Biztos vagyok benne, hogy hasonló esetet már más is látott nem is egyszer. Ezek szerint nem lehet a szegény macskákat azzal a lustasággal vádolni, hogy egész nap csak alusznak a melegen, de nem csinálnak semmi hasznosat. Igaz ugyan, hogy ott, ahol állattartással nem foglalkoznak és takarmány hulladék nincsen, ritkábban, vagy egyáltalán nem fordul elő eger, de ott rendszerint macskát nem is tartanak. Mi azonban egyetlen csirkét, vagy kacskát sem tudnánk felnevelni a patkány, görény, menyét és egyéb állatoktól, ha a kandur macska nem örködne felettük. Volt eset rá, hogy mikor macskánk elhullott és kevés ideig macska nélkül voltunk, csak egyetlen éjjel kilenc darab csirkét és 6 darab kis kacskát, a szomszédban pedig ugyanakkor 14 darab csirkét öltek le a ragadozó állatok, ugyanakkor pedig a komondor kutya mellett még puli kutyát is tartottunk, ezek azonban nem vettek észre semmit, csak a csirkék és kacskák szétszórt maradványait segítettek össze szedni.

Ezek után pedig ha felállítjuk a macska hasznosságáról és hasznatlanságáról a mértéket, akkor azt hiszem szívesebben falatozza mindenki a kacsa combokat, vagy szopogatja a csirke csontokat, mint az éneklő madarak dalait hallgatni a fillegóriában. Bár ismétlem, hogy ezekhez a legritkábban fér hozzá a kandur macska. Itt megjegyzem még, hogy olyan macska is van, amelyik a csirkét is szívesen meg fogja, de ezt

mind a háziasszony rovására lehet írni, mert számtalan helyen láttam, hogy elhullott csirkéket — hogy kárba ne vesszen — a macskának adták és így természetesen rászoktatták a csirke evésre. Az ilyen macskákat azonban ki szokták írtani.

Erről még nagyon sokat lehetne írni, de már ezek alapján is meg lehet állapítani, hogy a macska nem olyan hasznatlan állat, mint amilyennek az állatbarát feltünteti. Tehát nem luxus állat és így semmi ok sincs arra sem, hogy a kutya adójának egy részét a macskára áthárítsák az említett állatbarát kívánsága szerint. Mindenesetre akik a kutyára az adót kivetették azok azt is tudták, hogy macska is van a világon, és hogy alapjában ez hasznosabb állat, mint a kutya és nem is lehet olyan szórakozásokra felhasználni mint a kutyát. Legalább is én még nem láttam, hogy valaki pórázon vezetett

macskáját sétált volna az utcán, de hogy a kutyát nagyon sok ember ilyen szórakozások céljára használja, vagyis tartja, azt nem nehéz megítélni még a vaknak sem. Pedig nagyon sokan szívesen vennének, hogy az ilyen emberek a pórázon vezetett kutya helyett egy-egy szegény gyermeket vezetne kézenfogva, akiknek apjuk a harctéren ö-értük is harcol és áldozza életét.

Mondanom sem kell, hogy a legtöbb ilyen kutya házőrző ebnek van bejelentve és így a kevesebb összegű adót fizetik érte, habár mindenre, csak éppen ilyen célra nem használják. Ezt pontosan ellenőrizni nem is lehet. Valószínű azonban, hogy akik a kutyaadóról szóló rendeletet szerkesztették, mind ezeket jól ismerték és így alakult ki a kutya adója.

Soraim közlését hálásan köszönve tisztelettel Egy másik állatbarát.

Az Erdélyi Kölcsön nyereményeit július 2-án sorsolják másodsor

A múlt év novemberében kibocsátott Erdélyi Nyereménykölcsönnek, melyet rövid idő alatt a 100 millió felül is jegyeztek, első sorsolása ez év januárjában volt, amikor 988 nyereményt húztak ki 1,487.500 pengő értékben. A főnyeremény 750.000 pengő volt.

Az Erdélyi Nyereménykölcsön sorsolási terve szerint most július 2-án tartják a második sorsolást. Ekkor 1633 nyereményt sorsolnak ki 1,4 millió pengő értékben. A főnyeremény 300.000 P. Ezenkívül két darab 50.000 pengős, tíz darab 10.000 pengős, 150 darab 1000 pengős és 1500 darab 500 pengős nyeremény kerül kisorsolásra.

Országszerte teljes erővel folyik a csalárgyűjtés

Vászon és karton készül a csalánból

A közellátási minisztérium elrendelte a vadontermő csalánkóró országszerte való gyűjtését.

Ugyanis a magasnövesű, csipős csalán igen jelentős gazdasági értékű, mert a megtört és tiltott csalánkóróból a kenderhez hasonló minőségű rostot lehet készíteni.

A csalánrost szilárdság és finomság tekintetében hasonló minőségű és bizonyos tekintetben különb a pamutszállaknál. A csalánrostból vásznak, fehérárk, kartonok és inganyagok készülnek és ezek az anyagok a viseletben a

lennvászonhoz hasonló, kellemes, hűvös érzést okoznak.

A csalánkóró gyűjtésére kiadott rendelet úgy intézkedik, hogy az ingatlan tulajdonosok kötelesek engedélyt adni a gyűjtésre, de térítést is kapnak a gyűjtött anyagért.

A csalánkóró gyűjtést kisemberekre bízzák, akiknek számára jelentős melékkeresetet jelent. Díjazásuk a gyűjtött mennyiség alapján történik, ezenkívül jutalékok és jutalmak is kaphatnak.

Az álmosdi esperes ellen izgatott, — kéthónapra ítélték

Gulácsi Sándor álmosdi vagyonos gazdálkodó régebb idő óta haragos és ellenséges viszonyban volt a helybeli református esperes lelkessel. Tavaly, május elején a szövetkezeti bolthelyiségben többen beszélgettek s résztvevők a társalgásban Gulácsi is. Panaszkodott a jelenlévők előtt, hogy ilyen nehéz időben, mint amilyen most élünk, az esperes árverést tüzetelt ki ellene a papl bérért.

Gulácsi ezzel kapcsolatban olyan ki-

jelentéseket is tett, amelyekért izgatás vétsége miatt indult meg ellene az eljárás és a debreceni törvényszék ötös tanácsa kéthónapi fogházra ítélte, azonban a büntetés végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztette.

A királyi Kúria dr. Soóky József elnökle mellett tartott tárgyaláson helybenhagyta a kéthónapi fogházbüntetést. Mellőzte azonban a végrehajtás felfüggesztését, úgyhogy a vádlottnak ezt a büntetését el kell szenvednie.

— **Dr Szádeczky-Kardoss Tibor**, a debreceni egyetem kiváló tanárának előadását olvasták fel a rádióban tegnap este. A rádió hallgatói kimerítő tájékoztatást szereztek az előadásból a különböző szociális adókedvezményekről és általában a magyar adópolitika szociális irányairól.

— **Szerdi Jusztinián biborós herceg** primás tegnap reggel Rómába érkezett, hogy XII. Pius pápának 25 éves püspöksége alkalmából átadja a magyar nemzet és Budapest székesfőváros hódolati ajándékát. A hercegprimás Rómában ünnepelesen fogadták.

— **Huszonhat mézsárszékkel zárnak be Bukarestben visszaélés miatt.** A bukaresti ellátási államtitkárság 26 bukaresti mézsárszék bezárását rendelte el, miután az állatuk kiárusított húsmennyiségét nem tudták hűségek alapján igazolni.

— **Az evangélicizációs előadások** szép érdeklődés mellett folynak minden este a Kistemplomban. Tegnap este Mirtse Árpád tartott áhítatot, dr Sipos István pedig „A családról” tartott előadást. Ma este fél 8 órakor ugyancsak Mirtse Árpád tart áhítatot, míg dr Sipos István „A magyar élet szociális sebei” címen tart előadást. Csütörtökön Gáspár Béla, a Magyar Evangélicus Munkásszövetség ügyvezető elnöke lesz az előadó.

— **Halálos húsmérgezés.** Baglyas-alján az elmúlt héten többen vásároltak a hentesől kolbászárut. A fogyasztók közül többen betegek lettek és eddig ötven meghaltak. A hentes letartóztaták, a nyomozás folyik.

— **A református lelkészekre vonatkozó adatok gyűjtésének szükségessége** merült fel. Révész Imre dr püspök, az egyházkerület 202—1941 közgyűlési határozata alapján elrendelte az anyakönyvek gondos átnézését és a lelkipásztorokra, valamint családjukra vonatkozó adatok pontos kijegyzését. Ezt a munkát nagy szeretettel és gondossággal végzik a református lelkészek és a közelmúltban dr Soós Béla lelkipásztor felvetette ennek kapcsán egy központilag kezelt, minden lelkész életének adatait magában foglaló gyűjtemény összeállításának gondolatát.

— **A Kormányzó Ur születésnapja** a zsidó templomban. Csütörtökön, f. hó 18-án, reggel félnyolc órai kezdettel, Kormányzó Urunk születésnapja alkalmából ünnepélyes istentiszteletet tartunk a Deák Ferenc-utcai templomban, melyre a hatóságokat, híveleinket és az érdeklődőket ezúton hívjuk meg. Rab-biság.

— **Ma, június 17-én lesz két éve annak,** hogy Pétain tábornagy a hatalom átvételére alkalmából első ízben fordult rádió útján felhívással a francia néphez. A tábornagy ebből az alkalmából **szóval rádióbeszédet mond**

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ**Leszállították az új burgonya árát**

A közellátásiügyi miniszter az I. osztályú válogatott étkezési burgonya termelői árát mázsánként 75 pengőre, a II. osztályúét mázsánként 35 pengőre szállította le. Ehhez képest a Belvárosi Burgonyakereskedelmi Egyesülés a budapesti fogyasztói árakat I. oszt. étkezési burgonyánál különként 87, II. oszt. aprószemű burgonyánál különként 46 fillérben állapította meg. Az új ár a tegnapi napon lépett életbe. Vidékre külön nem állapították meg az árakat, de természetesen ezeknek arányában kell lenniök a pesti új burgonyaárakkal.

Szlovén kommunista banda támadása ellen munkások ollen

Róma, jún. 16. A Resto del Carlino szerint a Quarnero környékén lévő Romano de Ezzebinóban május 27-én egy szlovén kommunista banda a község határában megtámadott dolgozó olasz mezőgazdasági munkásokat. A támadók, akik szovjet vörös csillagot viseltek, megfenyegették az olasz munkáscsoportot, hogy ha tovább folytatják a munkát, kiirtják őket. Az olaszok tovább folytatták a munkát. Másnap a kommunista banda ismét megjelent és egy 19 éves olasz fiatalember, akitől fasiszta pártigazolványt találtak, agyonlőttek. (MTI)

Felülvizsgálják a kis- és nagykereskedők működését

A kereskedelmi és iparkamarák felülvizsgálják a kis- és nagykereskedők működését.

Elsősorban abból a szempontból hogy kik azok a kijelölt kis- és nagykereskedők, akik közérdekellenesen tevékenykednek.

Megvizsgálják azt is, hogy kik folytatnak szinleges, vagy névleges iparüzést, melyek azok a cégek, ahol zsidó tőkét vontak be az üzletbe.

A rendelkezésnek többek között az a célja, hogy a régi cégek helyett csak arra érdemes, tökeerős és szakképzett kereskedők foglalják el.

Kizárják annak lehetőségét is, hogy a kifogástalanul működő új cégeket feleslegesen, vagy szándékosan zaklassák.

— **A bukaresti földrengésjelző intézet** készülékeit június 16-án 6.50 órakor földrengést jeleztek, melynek központja 1300 kilométernyire volt. 7.36 órakor újabb, sokkal erősebb földmozgást észleltek, amelynek központja 60 km-re volt a román fővárostól.

— **Száz pécsi diákleány virágot árult** Pécsen a Bajtársi Szolgálat akciója során nyaraltnai akarják a hadbavosultak gyermekeit. A szükséges összeg egyrészt gyűjtéssel szerzik meg. Vasárnap fehér matróruhába öltözött száz pécsi diákleány piros rózsát árult, szálanként 50 filléért. A pécsiek szívesen vásárolták a virágot és néhány száz pengő gyűlt össze a szép célra.

— **A legnagyobb portugál városokban megszüntetik a taxiforgalmat.** A magángépkocsik forgalmát már hónapokkal ezelőtt megszüntették. Mentesítés csak az orvosok és városi közüzemek, tüzoltók gépkocsijai kaptak.

— **A gázvezetékek rendszerét alkalmazzák a sivatagban harcoló német páncélokosokban.** A hajtómotor bájálja a hűtőberendezést is, hogy a szaharai terepen és klímában enyhítő a páncélokosi belsejében a meleg.

— **Bulgáriában a háború tartamára megszüntették** 11 egyházi ünnepnapot, köztük Vízkereszt, Nagypéntek, Nagyszombat, Úrnapija, Pünkösd, Péter és Pál, valamint Szilveszter ünnepét. Ezeken a napokon ezentúl minden hivatalban, üzemben, gyárban, üzletben dolgozni kell.

FILM

VIGSZINHÁZ

„A cigány”. Szilgietti népszínművének keresztül a mai magyar falu népe is szóhoz jut és a felújítás alkalmával ez a kép bizonyos arra, hogy régi témát is jól fel lehet dolgozni jó színészekkel. A kísérő műsor friss híradója érdekes, változatos.

Csak egy mosolyt

Óvatosan

— Mondd, papa, emlékszel te még arra, hogyan csaptak ki az iskolából?
— Emlékszem.
— Hát nem csodálatos, hogy az életben minden megismétlődik.

Az új fürdőruha

— Mi az, megint kalapot veszel?
— Igen. A feleségem a régi kalapom szalagjából fürdőruhát csináltatott magának.

Nagy Sándor János debreceni szobrászművész készíti a tiszaezslári Hősök Emlékművét

Nagy Sándor Jánost, a kiváló debreceni szobrászművészt, a tiszaezslári emlékműbizottság elén, Tóth Lajos főjegyzővel meghívta Tiszaezslára az ott felállítandó Hősök Emlékművének megalkotásával kapcsolatos megbeszélésekre. A Nagy Sándor János által bemutatott emlékműterv annyira megnyerte az emlékműbizottság tetszését, hogy egyhangúlag megbízást adtak a debreceni szobrászművésznek annak elkészítésére.

Kérdést intéztünk az emlékművel kapcsolatban Nagy Sándor Jánoshoz, aki elmondotta munkatársunknak, hogy 10 méteres oszlopon a magyarság ősi madarát, a turul madárt ábrázolja a mű a szent koronával. Elöl pedig az oszlopon egy relief lesz, melyen katona búcsúzik apjától és feleségétől. Az emlékmű budakalászi kőből és alumíniumból készül, bronzal galvanizálva. A református templom közelében állítják fel és körülötte parkirozzák a teret. A szép alkotás a nyári hónapok alatt készül el és valószínűleg szeptemberben avatják fel ünnepélyes külsőségek között.

GYÁSZROVAT

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak kik eljehetetlen férjem, apánk, nagyapánk Zöld József temetésén megjelennek, ravatllára koszorút, csokrot helyeznek, vizsgálató szavalknál mély fájdalomkat enyhítették, ezúttal mondunk névvel köszönetet. Gyászoló család.

Káromkodásért négy nap elzárás

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság vonta felelősségre Lente Lajos bérköt, Bellegelő 226. szám alatti lakost, akit káromkodásért jelentettek fel.

Dr Papp Menyhért rendőrtanácsos, mint kihágási bíró Lente Lajost a tanuk kihallgatása és a bizonyítási eljárás lefolytatása után négy nap elzárásra ítélte. Az ítélet jogerős.

Ismeretlen tettesek kivágtak 30 darab fát

Nagy István, a Kuczik malom vezetője, Galamb-utca 10. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik a Kuczik malomhoz tartozó kis akácerdőben egy éjszaka 30 darab fát kivágtak és a kivágott fát el is vitték. A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

— Angliában megszüntették a ruhás üzletek felét a textilfogyasztás korlátozása következtében. 30.000 cég közül 15.000-et kiválasztottak, amelyek munkájukat csökkentett készlettel folytathatják, a többieknek készletük el fogyta után be kell zárniuk.

— Negyven sérülés az áldozaton. Jelentették, hogy a Szeged melletti Sándorfalván Gera Sándor napszámot felelése és Szili Pál, az asszony vad-házastársa kapával agyonverte. Az áldozat holttestén a boncolás alkalmával 40 sérülést találtak.

A közönség szava

Igentisztelt Szerkesztő Ur! Nagy örömmel olvastam b. lapjában, hogy pár nap előtt a nagyérdemi hernyóveszedelem ügyében között szerény felszólalásom máris eredménnyel járt. Jól esik megállapítanom, hogy ez az i. t. szerkesztőségnek a sablonon felül emelkedő érdeme, midőn nem elégszik meg azzal, hogy cikkeivel szolgálja a közérdeket, hanem nagy elfoglaltsága mellett arra is időt tud szakítani, hogy az illetékesek figyelmét közvetlenül is felhívja az égető kérdésekre. Kívánatos lenne, ha ezt a példát mindazon tényezők követnék, melyeknek — nem buzgalom hiányából, hanem csupán bürokráciából eredő — egyoldalúsága nagyon sok időves intézkedés elhanyagolását okozza.

G. E.

A debreceni akrobata betörő 3 évi dologháza itélték

Nem elmebeteg az elegáns Sulyok Gyula

Ismeretes a közönség előtt annak a betörőbandának a munkája, melynek tagja volt Sulyok Gyula is, aki két társával Debrecenben, Nyíregyházán és Nagyváradon követte el a sorozatos lakásfosztogatásokat. A betörő társaság ügyében régebben tárgyalást tartottak már és Sulyok Gyula testvérét Lászlót, elítélték két és fél évre, harmadik társuk nem került fegyházba, mert meghalt időközben.

Sulyok Gyula ügyét elkülönítették, mert arra hivatkozott, hogy ő elmebeteg és bizonyította azt is, hogy volt már idegklinikai kezelés alatt is. A bíróság elrendelte az orvosi vizsgálatot, majd az Igazságügyi Orvosi Tanács elé került Sulyok Gyula. Megállapították, hogy nem elmebeteg, csupán korlátolt beszámíthatóságú, tehát büntetőjogilag kérdőre vonható. Így került most ítéletre Sulyok Gyula a debreceni törvényszéken. A valamikor elegáns betörő igen megtörténült a vádlottak padján és senki sem hűné el róla, hogy ő volt az a híres akrobata betörő, aki háztetőn át menekült macskatigrisséggel a debreceni rendőrök elől annak idején.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezte után megállapította a vádlott bűnösségét és elítélték 3 évi fegyházra. Sulyok az ítéletre meglepetten mondta:

— Ez sok, ezt nem veszem tudomásul.

Az ítélet így nem jogerős és az ügy a tábla elé kerül.

— Meszét evett egy 13 hónapos gyermek. Hajdúhadházi súlyos állapotban szállították be a debreceni gyermekklinikára Hajdú Ilona 13 hónapos gyermeket, Hadház, Erdei-utcai lakost, aki lakásukon az oltott mézbe belenyúlt és abból evett is. A kisgyermek rosszul lett és mérgezéssel szállították be a klinikára, ahol kezelés alá vették. Megindult a vizsgálat annak mekállapítására, hogy a kisgyermek szerencsétlenségéért terhel-e valakit gondatlanság.

SPORT

DVSC-Marosvásárhelyi SE mérkőzés és kerületi bajnoki döntő a Stadionban

Érdekes kettős mérkőzés kerül lejátszásra vasárnap a nagyérdemi Stadionban. Délután 6 órai kezdettel a Marosvásárhelyi SE, Erdély egyik legjobb labdarúgócsapata játszik NB-mérkőzést a DVSC-vel. A mérkőzést Egressy, a nyíregyházi játékevezető vezeti. Előzőleg 4 órai kezdettel a DVSC II. csapata a felsőtiszai kerület amatőrbajnokságáért játszik döntőt, mint debreceni csoportgyőztes a szatmári csoportgyőztes nagybányai „Jó szerencsét” bányászcsapattal. Ezt a mérkőzést Pál vezeti. A DVSC NB-csapata változatlan összeállításban játszik, hacsak B. Nagyot és Mestert le nem tiltják. Amennyiben Mestert letiltanák Gere helyettesíti, míg B. Nagy helyén Kristóf játszana balhátvédet. Különösen a DVSC II. szempontjából volna el kellemetlen, mert akkor a második csapat nagyon meggyengülten állana fel a döntő mérkőzésre.

A Bihar! Turul lemondta a MOVE Szabolcs II. elleni amatőrbajnoki mérkőzését és így a debreceni csoport harmadik helyezettje végérvényesen a debreceni Villanygyár csapata.

Vitéz Hadházy Dezső egyetemi testnevelési tanárt, a kiváló sokszoros bajnokot és olimpikont meghívták a felsőtiszai labdarugókerület huszti táborozására előadónak. Így Gidófalvy Pál, Misángyi Ottó, Arató Géza, Tamássy László, Fedák László és vitéz Hadházy Dezső tartanak előadásokat a huszti labdarugótáborban.

Az NB II-ben már meg van két csoportgyőztes és egyben két új NB I. csapat: a Törekvés és a Haladás. Mindkettő a múlt évben esett ki és az idén visszakérültek az NB I-be. A Rákóczi-csoportban még áll a harc a Vasas és a BSZKRT között, bár itt is bezitostottnak látszik a Vasas bajnoksága.

A tehetetlen, gyenge játékevezető miatt durvult el a DVSC-N. Törekvés mérkőzés. A váradi csatárok olyan emberreményen játszottak, hogy a DVSC megfélemlített játékosai csak nehezen tudták kiharcolni a győzelmet. Szabó szabadrugásából lött góljával félidőben vezetett a DVSC, de a II. félidő 5. percében Góznér már egyenlített. Utána Mestert és Mihókot a játékevezető kiállítja. Sidlik gólját 11-esből kiegyenlíti Góznér és csak az utolsó 5 percben szerzi meg Sidlik és Szilágyi a győzelmet.

Az NB II. e heti legjobb 11-ének csak a tartalékcsoportjába került be Szilágyi, a DVSC középcsatára.

A Mátvás-csoportban mindössze két csapat játszott le minden mérkőzését, a többi egyesületnek egy-két mérkőzése még hátra van. Mindamellott az első hely már elvehetetlen a Törekvéstől és ugyanúgy a második hely is biztos a DVSC-nek, még ha hátralevő két mérkőzését elvesztené is. A táblázat állása a vasárnapi forduló után:

1. Törekvés	25	21	2	2	102:23	44
2. DVSC	24	19	—	5	97:32	38
3. NSE	25	12	7	6	70:43	31
4. D. Magy.	25	14	3	8	64:52	31
5. MSE	25	14	2	9	58:38	30
6. Kol. MAV	24	14	2	8	72:50	30
7. Z. Dan.	24	13	3	8	71:48	29
8. Gold. SE	26	13	1	11	57:60	28
9. Postás	26	7	8	11	51:73	22
10. Move Sz.	24	6	6	12	44:64	18
11. N. Törekv.	25	8	2	15	37:82	18
12. GTE	25	5	6	14	40:54	16
13. K. EAC	25	5	3	17	51:81	13
14. SzSE	25	—	—	25	13:127	—

A DVSC NB I-be jutása érdekében erős társadalmi akciót szerveznek. A mozgalom megindult erre névze és a DVSC-nek az NB I-be beosztására irányuló kérelmét a július 5-1 MLSz tanácsülés elé terjesztik.

Hírek a debreceni ping-pongvilágból. A DEAC asztali teniszesei — egyetemi vizsgák sikeres letétele után — nagy programra készülődnek. Június 27—30.

DEBRECZEN

7 OLDAL
1942 VI. 17.

között legjobbjai résztvesznek a budapesti Jacobi-versenyen, majd ezután kététes vidéki túrára indulnak. A portya főbb állomásai: Szabadka, Zombor, Újvidék, majd Kaposvár, végül Cegléd és Ózd lesznek. A portya körülbelül két hétig fog tartani s reméljük a legjobb debreceni asztali teniszesek mindenütt dicsőséget fognak szerezni a debreceni színeknek.

— A Torino, az olasz bajnokság második helyezettje, július közepén jön Debrecenbe. Az olasz csapat ugyanis Nagyváradon játszik a NAC-al és a debreceni vasutasok vezetősége ez alkalommal igyekszik megnyerni a Torinót egy debreceni mérkőzés lejátszására is.

Közgazdaság

Debreceni állatvásár

Felhajtás: soványsértés 410 darab, eladva 228 darab, juh 250 darab, eladva 54 drb. Ló 296, eladva 129 drb. Szarvasmarha 531, eladva 331 drb. Árak: soványsértés 190—315 fillér kilónként, — választott malac páronként 70—90 pengő. Bárány páronként 45—60 P, vágóó 120.—350.— P, silány igasló 150.—310. P, középes 320.—750.— P, jó igasló 800—1300 P. Jómindségű vágómarha 130—142 fillér, élősúlyban kilónként, közepes 105—130 fillér, silány 90—105 fillér, borjú 125—150 fillér, növendékmarha 115—138 fillér, tinó, ökr 120—160 fillér, fejéstehen 580—1400 P darabonként. Irányzat élénk.

HIRDETMEY. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti az összes érdekelteket, hogy a közigazgatási bizottság kisajátítási bizottsága által Kiss Imre és neje Kurucz u. 37. szám alatti ingatlanadandó út céljára szükséges terület kisajátítási tervének felülvizsgálása végett kiküldött kisajátítási bizottság 1942 évi július hó 2-án, délután 10 órakor Debrecenben, a városkőháza harmas számú tanácsstermében tárgyalást tart. A vonatkozó kisajátítási tervrajz és az összes irat Debrecenben, az elsőfokú közigazgatási hatóság kiadóhivatalában (rendőrség, földszint 30 számú hivatal helyiségében), folyó évi június hó 16-ától folyó évi július hó 1-én, déli 12 óráig bezáróan közzéemlére tetetik. A tárgyaláson az érdekeltek megjelenhetnek és észrevételeiket előadhathatják. A bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemben határoz ha az érdekeltek közül senki sem jelenik meg. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS	Festőtanuló fizetéssel felvétetik. Kassa-út 35. 193
„Párosan szép az élet” jelígyére levél van. 257	Szívógázmotorkezelőt felveszek. Teleki 56. 262
ALKALMAZÁST keres férfi	ALKALMAZÁST nyér nő
Könyvelését és könyveléssel kapcsolatos minden munkáját elvégezzék. Könyvelési Szakiroda, Vörösmarty huszonnégy. 250	Fodrászkisasszonyt felvesz Bíró, Deák Ferenc utca 26. 844
ALKALMAZÁST nyér férfi	Hölgyfodrászegédlányt állandó munkára felvesz Szabó, Sabetrom-u. 4. 267
Szénrakó, favigó felvétetik. Bolváry szentlelel, közraktári udvar. 859	Kiszolgáló kisasszonyt gyakorlott, felvétetik. Kiss cukrászda, Batthyány 26. 860
Kovácssegéd és tanuló fizetéssel felvétetik. Suba István, Nagyvárad-utca 16. 271	Ügyes segédlányt azonnal felvétetik. Ajben varroda, Batthyány-u. 20. 259
Jómunkás férfifodrászegédet állandó munkára felvesz Szabó, Sabetrom-u. 4. 266	Tanulóleány felvétetik. Biri Róza, Piác-u. 42. 260
Házmeztörtéti biztosítékkal felveszek Jelentkezés délután 3—4 Arany János-u. 20. 255	Vasalónő felvétetik. — Konecz, Péterfia 30. — Ugyanott üzletberendezés és gőzkazán eladó. 253
Fiatal jómunkás úrirodászegédet felvesz Solyom fodrász, Széchenyi-u. 2 865	Hölgyfodrász kisasszonyt felvesz azonnal Király, Boeska-tér 12. 864

Hölgyfodrászegédlő azonnal beléphet. Roth, Hatvan-u. 18. 230	HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT
Gyermek- és kertszerelelő tisztá, rendes, egészséges, mosást és vasalást is vállaló mindenesleányt hosszútávú bizonyítványokkal július elsejére keres háromtagú úri család. Domokos Lajos-u. 6. 196	Takarítónőt jó bizonyítvánnyal azonnalra felveszek. Jelentkezés reggel 8—9-ig Arany János-u. 20. 861
Jól főző, alkalmazkodó, intelligens fiatal nőt nyaralmi vinnék, háztartási munkájáért fizetést is kap. Cím a kiadóban. 256	Körmoly, megbízható, bentlakó mindenesleányt vagy özvegyasszonyt felfogad idős házaspar július elsejére. Csakis családkönyvvél és élelmiszertjegyekkel rendelkezők jelentkezzenek délelőtt 10 órából Csapó-u. 53, hátul az udvarban. 231

Bejárónói színházátjáról trafikba felveszek. Jelentkezés tizenegykor. 264

Bejárónói felveszek. — Deák Ferenc-u. 2. II. em. 2. ajtó. 241

Ügyes, megbízható szobaleányt keresek 1-ére éves bizonyítvánnyal. Jelentkezni délután 3-4-ig Ferenc József-út 57. 236

AJÁNLAT

Angoraszórt, fonásra alkalmas és gubancot minden mennyiségben vesz, kártyát váltással Kalapápar, Széchenyi-u. 7. 091 6. 30

Drajavítás, ócska órát veszek, eladók. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Horgonyi fodrász új telefonszáma 39-51, Szoboszló-út 4. 452 7. 29

Diagnosztikon, vizsgáláson Kessel, Kigó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Szappannak való zsírt szappanra becserezél Pál János szappanosmester, Kőlcsei 8. 585 10. 15

Varrógép, kerékpár javítást jótállással vállalok, nívórasra jövök. Vétel, cserre, eladás. Csapó u. 101. 468 7. 29.

Sírkövek műköből és termékekből, gyümölcsösök részére mézsalak kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fürdő-utca 2. 1219 vv.

Csipekfüggönyöket, valódi kőpili-anyagokat, 150-300 szélesben, csipekanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresztépület. 468 7. 28

Szőnmeubundát most olcsón kijavítják, átalakítják Kőváry szűcsmester, Püspöki palota. 1232 12. 22

Pfaff balkaros, Singer, sima iparos varrógépek, keveset használtak, Roboz és Hammernél Piac u. 8 eladók. 329 7. 12.

Légolesóbban fest, tisztít, Weisz, Arany János uca 28. sz. 1941 vv

Génoztasson Csala círnőző vállalat. Lakásvizsgálatok felelősségével RRákóczi-utca 9. Telefon: 14-27. 437 7. 4.

Törölt gramofonlemezt 1,50-ig fizetek, két darabért egy hibátlant adok. Bíró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

Piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fürdő-utca 2. Telefon: 10-93. 535 7. 3.

Használt iskolai tankönyveit, szótárjait legmagasabb árban veszi Aczél antikvárium. 155 6. 23

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, brilliánt magas áron vesz Pollák Endre ékszerész. Hatvan 2. 1185 7. 1

Fogaranyat, ezüstöt ékszeri legmagasabb árban veszek. Fránkl, Piac-u. 73. 965 8. 3

Görét, kőfalra építetett, megvételre keresek. — Eklam, Kuruc-utca 28. 251

ELELMISZER, ITAL

ELADÓ egytételben pincében atvéve 1800 liter 1941. évi 10 és fél maligán tokos Szent Anna-pusztai bor. Cím a kiadóban. 1193

OKTATÁS

Simai Magda gyorsíró, gépiró és szépiróiskolája Piac-u. 73. Telefon: 22-53. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Eng. szám: 1359/1941-42. Tanker. kir. főig. 1800 6. 15

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépiróiskolája, Balvány-u. 1. (Eng. 6475.) Telefon 20-77. Államvizsgára előkészítés. Vasúti kedvezmény. 1889 6. 28

NYARALÁS

Nyaraltassa gyermekét július hónapban a soproni erdei iskolában! Egy hónap díja 90 P. Jelentkezés június 20-ig. Bővebb felvilágosítást ad erdei iskola igazgatója, Sopron 2. 187

TÁRS

Nagyjövödelmü bevezetett üzlethez 10-15.000 P-vel társat keresek. Teljes cím leveleket „Bomba üzlet” jellegre kiadóba. 862

PÉNZ

Pénzt házra, földre folyósítottak, kényszerkölcsönt, részvényeket veszek. Mandel, Péterfia 4. 230

HANGSZER

Zongora, bécsi gyártmány, komplett festett hálósobabútor eladó. Ruyter-u. 74. 258

Pianino, modern, kereszthúros, béreadó. Csapó 16. Telefon 13-30. 246

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alakíttasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerésznel. Csapó 84. Telefon: 32-54. 1822 8. 14

BÚTOR

Minek a fényes kirakat, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzlemben Piac 71. 1100 6. 27

Modern háló, konyhaberendezés hencser, rekamier, fotel olcsón eladó. Hatvan 27. 1119 7. 15

Modern háló, ebédlő konyhaberendezés, kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Konyhaberendezés, hálósoba, saját készítésű, olcsón eladó. Erzsébet-u. 14. Bodnár asztalos. 268

TÜZELŐ ANYAGOK

Szigetelőpapír kiutalás nélkül, darabos méz, borsodli szén kapható Pencznél, Széchenyi-Huszár sarok. 203 7. 16

ÁTADÓ

ÜZLET VENDEGLŐ Egy jogfolytonos kocma kiadó. Cím a kiadóban. 263

SZALACSY RACZ IMRE BARNÁ KENYER

— Regény —
(59)

— Eszelős! — és ez az eszelős én vagyok, s azóta mindent elkövetnek, hogy itt ne maradjak. Már bent jártak a járásnál, a megyénél. Szocialista, kommunista hírem költöttek és nem veszik észre, hogy minél jobban ellenem vannak, annál inkább mellettem áll a nép, a paraszt, akit ezek valami istentelen ostobaságból megvetnek, lenéznek, akiknek az élete örök rettegés, félelem, mert attól tartanak, hogy egyszer mégis csak leleplezi Kos Jóska, vagy Farkas Gyuri azt, hogy csizmadia, írrok, bérkoesis, parasztember az apjuk! — beszélt olyan tüzesen a doktor, hogy ettől egészen megszépült. Az asszony tárguló szemmel nézte, ami még jobban tűzbe hozta a kis embert.

— Tudja, asszonyom, mit láttam és ezek között néhány hónap óta: semmi mást, mint azt, hogy el akarják még önmagukkal is felejtetni, hogy a csizmaszárból, a szegény asztal mellől nőttek fel. Ha van néhány óra szabadidejük, akkor ott a koszosra koptatott kártya, a sűrűn járó pohár. Egy új könyvet itt négy hónap óta nem láttam. A tanítóéknál láttam utoljára, postán jött, énekes könyv volt, melyet valamelyik nagyhangú falusi kántor küldött meg az itteni tanítónak tiszteletpédányul. Telnek az évek, repül az idő, de itt áll minden, minden, mint az elátkozott világban, ahol alszik a Jösten is!

Erre topant be Tamasi János, akiről már távolról sugárzott a nagy öröm, mert szinte hársogta: — Meg van, doktor úr; mi győztünk; mátol kezdve községi orvos lakással, fával, fizetéssel!

Ugy állott ott Tamasi János a jó hírrel, mint-ha az égből szakadt volna le, éppen ezért lepte meg, hogy se a felesége, se a doktor nem lelkesedik olyan nagyon, mint várta. Hol az egyikre, hol a másikra nézett, aztán azt mondta:

— Azt hittem, hogy több örömet szerzek ezzel a hírrel. — aztán megcsókolta a feleségét, oda hajolt a pólás gyermekhez, egy újjal megsimogatta annak kicsi arcát és valami édes érzelé lopódzott a szívéhez. Hát persze, ezek urak, nem tudnak olyan nyíltan örövendezni, annyira hangosan boldogot mutatni, mint ő, akinek ezer és száz öröme között legnagyobb öröme ez a szépséges gyermek.

KOLDUS TARISZNYA

Jól benne jártak a tavaszban, amikor elkészült a doktor lakása. A régi, káptalani erdészházat vette meg a falu, azt alakították át, bár Farkas Gyuri megjegyezte az ott dolgozó napszamosok között: — Ez csak a kezdet, majd meglátjátok, hogy mi minden terhet vettetek a nyakotokra! — Kend egy szót se szóljon, — nézett a beszélő felé Vad Imre, aki a közmunkából az első között vette ki a részét.

— Miért ne szóljak, öcsém, adófizető vagyok én!

— Kend a kuruzslását félti, semmi egyebet!... — En kuruzslás nélkül is megélek, öcsém, itt van a két karom, de mit csinálna az orvos, ha nem kapna nagy summát fizetésül, házat, fát, meg minden nehéz nyavalyát, ami az úri élethez kell! Te nagy gazda vagy, mégis ott tündököl a földed!

— Szívesen teszem bányám, mert arra gondolok, hogy Isten ne adja, de haj lesz a családommal tévív idején, csak könnyebb lesz innen elvinni a doktort, mint a harmadik faluba menni utána s mire megjön, már késő lehet!

— Csak azt nem szeretem, hogy pénzt kap, házat kap, fát, ha aztán beteg valaki, még külön is kell fizetni, — vetette fel a fejét Hiri Feri.

— Bizony kell, öcsém, hogy hadd legyen neki több! — lázított Farkas Gyuri, amit már nem bírt türelemmel Kos Jóska, aki iparos léttére ott ácsolt, vésett, fűrt, faragott, mintha csak atyafiságba dolgozott volna. Éppen az ajtófélfába rakta a sarkot, kint a kapunál, mikor ismét meg kellett hallania a Farkas Gyurka kárpálzását. Megállt kezében a kalapács, végig nézte Gyurkát, akivel pedig nem is olyan régen egy húron pendült, aztán nagy hangon, hogy az udvar tulsó végében dolgozók is meghallják, oda kiáltotta:

— No, Gyuri, mégis csak nagy legyen vagy te, hogy ne mondjam, rongy ember!

— En, gépész úr? — fortyant fel Farkas Gyuri, mintha azonnal öire akart volna menni becsületle védelmében.

— Csakis! — meresztette a szemét Kos Jóska. — Azt is megmondaná gépész úr, hogy miért mocskol engem?

— Okos embernek nem kell ezt magyarázni, te pedig érted a szót, akár a pap!

— Hát csak vigyázzon, gépész úr, mert egyszer megjárhatja velem cefetül! — köpött mérgesen Gyuri a markába és mélyen lenyomta az ásót, mert éppen gyümölcsfának ásott gödröt.

Kos Jóska csak végignézte a mérges vén embert, megcsóválta a fejét, mintha azt mondta volna: kár ezért a világ betyárjáért, hogy ilyen gonosz, aztán verte ő is a sarkot a kapufélfába.

A földhányással, méz maradékkal, tégla porral vegyes utacérszen a Tamasi János szekere állott meg. Uca a gazda hajította a lovakat, míg mellette a bakon a doktor ült. Elsőnek a doktor ugrott le fűrgén:

— Adjon Isten, emberek!
(Folyt. köv.)

Jól jövedelmű üzletes ház teherrel sürgősen eladó. Jogfolytonos kocma átadó. Hűvelyes 11. Pesti. 866

LAKÁSCSERE

Elcserelem Lorántffy-utcai kétszobás, előszobás lakásomat szép egy szoba, konyha, spájzzsal a nagyalomás környékén, K. Tóth-u. 11. Fűszerüzlet. 265

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejárati bútorozott szoba kiadó. Csapó utca 17. I. emelet. 261

Különbejárati utcai bútorozott szoba azonnal kiadó. Eötvös-u. 48. 242

Különbejárati utcai bútorozott szoba azonnalra kiadó. Péterfia 29. 237

Tágas bútorozott szoba két tisztviselő részére kiadó. Kassa-út 23. 235

VEGYES

Négyhónapos szimulátozott mangalicák eladók. Honvédtemető u. 6. 79 vv.

Istállótrágya. Udvarán összegyűlt istállótrágyát díjmentesen elszálítom. Címét kérem leadni a kiadóhivatal pénztárában 539 vv.

Grafológus minden egyén kézírásából biztos analízist nyújt. Széchenyi 43. 182

Káposztatölde adok részben beültetésre köves útnál. Kossuth-u. 63. 863

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Használt női ruha, nyári kabát, női cipő eladó. Kandia-utca 7. 1-ső ajtó. 199

Férfiruha, abroszok, felöltő eladó. Vár 4. Keresztépület. 247

Eladó férfi bőrkabát. Péterfia 23. 240

Eladó menyasszonyi ruha és fátvöl. Nyilas-tételep, Kemény-utca 2. 232

INGÓSÁG VÉTEL

Ocska gramofonlemez kilójáért 1.20-1.40-é fizetek. Bíró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

Fatüzeléses fürdőkaityhat keresek, jó állapotban levőt. Tanító-utca 18. 906 vv.

Veszek magas áron használt bútor, irodabútor, szőnyeg, zongorát, varrógépet, zálogházból kiváltott tárgyakat. Csapó 16. Telefon 13-30. 248

INGÓSÁG ELADÁS

Egy hatszemélyes új ezüstleveszkész, egy női arany, egy férfi karika. Gyúri eladó. Szent Anna 43. Utcai lakás, 209

Nagyobbmértű vályog eladó. Honvédtemető-utca 6. 299

Egész szabófelszerelés, eladó sürgősen. Kincseshegy, Kálmánchelyi utca 6. 233

Használt ajtók, ablakok eladók. Megtekinthető délután 3-4-ig Arany János-utca 29. 254

Eladó irodabútor, félháló, varrógép, Wertheim-kassza, ebédlőbútor, automata billárdasztal, sezlion, szekrények, háromajtós szekrény, gyermekágy, bicikli, hentes jégszekrény. Csapó 16. 249

GAZD. ESZKÖZÖK

Amerikai lögeréblyét kalapácsos darálót — 12-est — 10-12 lóerős motort keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadó kérem leadni a pénztárnál. 1844 vv.

Használt egylovas szekér eladó. Honvédtemető u. 6. 78 vv.

ELADÓ HÁZ

Eladó Rothermere-utca 10. számú családi ház. Értekezni lehet egész nap. 222

Eladó villanegyedben Hadházi-utca 26. számú adómentes kis családi ház 416 négyzetööl kerttel az Irénke-lak mellett. 849

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyzetööl teliek két lakással, nagytakarakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Eladó a Mester-utca 33. szám alatti ház. Feltételek megtudhatók a kiadóhivatalban. 252

Kis családi ház eladó. Lorántffy 36. Értekezni Veress 11. tulajdonosnál. 244

Eladó a Szepességi-utca 8. szám alatti ház. Feltételek megtudhatók a kiadóhivatalban. 234

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi-utca 85. sz. nagyobb telek egyházzal eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 4+

Gyümölcsös (szőlő) — házhelynek is — 600 négyzetööl, esetleg 858 négyzetööl házzal is eladó. Hatvan-utcai kert. Diófa-u. 38. 238

Házhely Honvédtemető 7. újonnan körülférfite és építési anyagokkal együtt és begyümölcsözve eladó. Értekezni Veress 11. 243

Sipos-u. 5. számú családi ház eladó. Értekezni ugyanott. 374

FOLDBÉRLET

Nagycsere elején 47 hold föld kiadó. Érdeklődni Cegléd-utca 22. 178

ELADÓ ÁLLATOK

Törzskönyvezett angolanyulak eladók darabonként is, esetleg kezeccel. Bethlen-utca 46. 798

Szerkesztési feladók: PÁLFI JÓZSEF
Kiadási feladók: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Feladta nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.